

A. M. N. MUZEUM
HIRLAP OSZTÁLYA

MAGYAR NŐK LAPJA

IV. ÉVFOLYAM 17. SZÁM

SZERKESZTI PAPP JENŐ

BUDAPEST, 1942 JUNIUS 10

Első séta érettségi után

Gobelin-kép. Mária a kis Jézussal. Cordova-anyagra előfestve, 24×33 cm méretben, a kidolgozásához elegendő hímzőselyemmel együtt ára P 16.50. Megrendelhető 534-es sz. alatt

Örömmel nyújtjuk át a «MAGYAR NŐK KÖNYVTÁRA» sorozatában most megjelent

Az úriház ábécéje

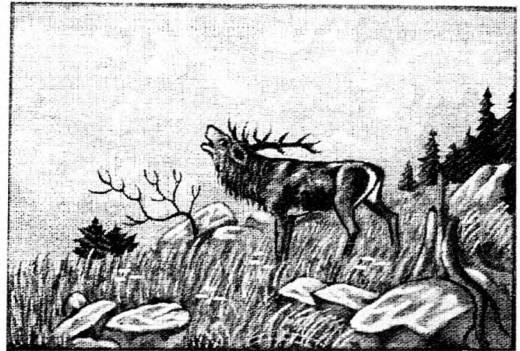
című legújabb és minden családban nélkülözhetetlen könyvet a MAGYAR NŐK LAPJA előfizetőinek.

A könyv gyakorlati értékét előbbi számunkban ismertettük, de újból felhívjuk rá minden olvasónk figyelmét, hogy ez a könyv kiemertő útmutatót tartalmaz a társasági, társadalmi szokások, látogatás, vendéglátás, öltözködés, ajándékozás stb. problémái között. Külön fejezetben háziiorvosi felvilágosítások tájékoztatják a fiatal anyákat a csecsemő gondozására, táplálására, gyermeknevelésre és még sok más tudnivalóra. Elkalauzol a lakásberendezés, pályaválasztás, háztartás és kertészet bonyolult kérdéseiben.

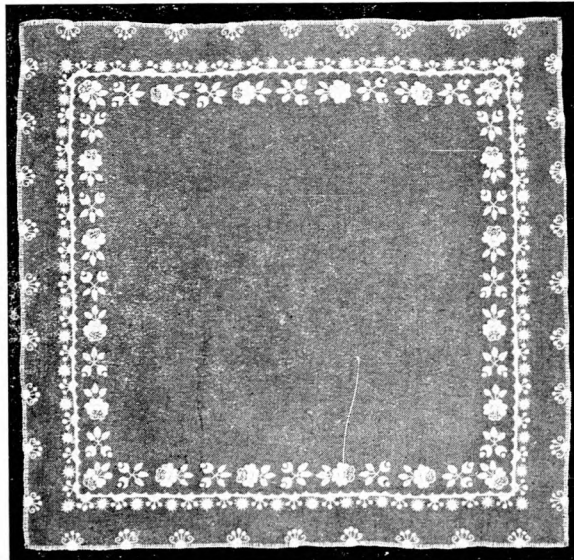
ELŐFIZETŐINKNEK A KÖNYV ÁRA 80 FILLÉR

E filléres árért azonban csak úgy adhatjuk, ha előfizetőink a negyedévi P 660 előfizetési díjat a könyv árával együtt beküldik.

Ajánlatos mielőbb beszerezni «AZ ÚRIHAZ ÁBÉCÉJE» könyvet, mert ebben a rendkívüli előnyben csak addig részesülhetnek, míg a korlátozott számban rendelkezésünkre álló könyv ki nem fogy.

Gobelin-kép. Aprószemű cordovára előfestítve, 18×26 cm méretben, a kidolgozásához szükséges mulinóval együtt P 10.— Megrendelhető a Muskátli Kézimunkaboltban, Budapest, IV., Régi posta-u. 12 és Szeged, Kárász-u. 3. Rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kérjük

Sárkőzi mintás miliő. Színes lenvászonra; narancssárga, citromsárga vagy rózsaszínre előrajzolva, a hímzéshez szükséges fehér hímzőfonállal együtt és megkezdve, 70×70 cm méretben P 15.— Szürke kézimunkavászonra, fehér és fekete fonállal vagy színes fonállal P 13.60. Megrendelhető a Muskátli Kézimunkaboltban, Budapest, IV. ker., Régi posta-utca 12. sz.

Szélmalom gobelin-kép. Aprószemű cordovára, szép színekkel festve, 15×24 cm méretben, a kidolgozásához szükséges mulinóval együtt P 8.50. Megrendelhető 0176. szám alatt a Muskátli Kézimunkaboltban, Budapest, IV., Régi posta-utca 12. sz. és Szeged, Kárász-utca 3. sz. Rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kérjük

MAGYAR NŐK LAPJA

IV. ÉVFOLYAM 17. SZÁM

BUDAPEST, 1942 JÚNIUS 10

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án.
Postatakarékpénztári csekk száma: 20.334. Előfizetési ár:
egész évre 26.40 pengő, fél évre 13.20 pengő, negyed évre
6.60 pengő, egy óra 2.20 pengő. Egyes szám ára 88 fill.

SZERKESZTI

PAPP JENŐ

Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre
33 pengő, fél évre 16.50 pengő, negyed évre 8.25 pengő.
Amerikában 1 évre 44, fél évre 22 pengő. A lap egy ne-
gyedévnél rövidebb időtartamra nem rendelhető meg.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7, II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42
FIÓKKIADÓHIVATALOK: KOLOZSVAR, KISMESTER-UTCA 11, DEBRECEN, KONDOR-UTCA 19, SZEGED, BÁRÓ JÓSIKA-UTCA 4
SZABADKA, PIUKOVICS-UTCA 62, ÚJVIDÉK, JÓKAI-UTCA 31, MISKOLC, GHILLÁNYI-UTCA 13 ÉS MAROSVÁSARHELY, PETŐFI SÁNDOR-U. 4

Csillagos égbolt

IRTA PAPP JENŐ

A csillagászokon és az ábrándozókon kívül törődik-e még vele valaki? Hiszenek-e még a «páros csillag» költői legendájában s van-e idejük arra, hogy felnézzenek a fejük fölé, ahol ez a visszatérő júniusi díszlet ismét kitergei sötét selymét. Mindig is az volt titka és vonzereje, hogy némán ragyogott felettünk, soha semmiféle kérdésre nem felelt és hidegen szikrázott vissza, mikor innen lentről felmutatták neki a sebesült szíveket. Mi itt lent megválaszthatuk az éj királynőjét, benépesíthetjük a mennyboltot sejtelmes alakokkal és zenét is fabrikáltunk a csillagokhoz, meséket költöttünk, választhatunk közülük magunknak személyes használatra szerencse-csillagot és, ha nagyon szépet akarunk mondani, akkor a leány szemét a csillagokhoz hasonlítjuk. Annyira résztvesznek mindennapi életünkben, hogy mikor teljes pompájukban bontakoznak ki: észre se vesszük őket.

Mi józanított így ki bennünket s mi tértett el bennünket ennyire ettől a megbékítő ékszergyűjteménytől? Nem lehetne-e visszatérni az álmok útjára és visszakanyarodni a csillagok megnyugtató messzeségéhez? Könnyű felnézni erre a ragyogó rétre, de ha a tekintet után megindul a képzelet is és az ember összeveti a maga dib-dáb életét a csillagok hűvös mosolyával, akkor egészen más világ nyílik meg előttünk.

Megmutatkozik benne az állandóság és mozdulatlanság. A csillagok nem viselnek hadat egymás ellen. Bársonyos életterükben nem robognak egymásnak tankok. Pontosan meghatározott pályán mozognak és nem kívánják meg sem egymás barmát, sem feleségét és egyéb jószágait se. Igen elégedettek. Mind-egyik beéri saját körzetével s nem vet szemet a másik csillagbirodalom javaira. Tudunkkal nem is közlekednek egymással s ennek köszönhetik, hogy a szomszédai jóviszony zavartalan közöttük, időtlen idők óta. Közveszélyes gondolataikat nem ismerjük, lázadás, forradalom, felfordulás és nyersanyaghiány nem fordul elő náluk. Rendkívül érdekes beosztással élnek. És olyan szelidek, hogy ha véletlenül lepottyannak a helyükről, senkit nem ütnek meg, senkinek nem esnek a fejére, hanem elúznak a végtelen űrben, ártatlanul és nem gyújtogatva, mint nálunk egy-egy jól tempórozott bomba. Rendesen viselkednek, nagyon megbízhatók és szabályosan kigyúlnak, mihelyt lement a nap. Világítási zűrzavar nem fordul elő náluk. Nincs rövidzárlat, nincs szénhiány és fényüket nem korlátozzák. Az elsötétítést csak azért végzik el olykor a diszkrét fellegek, mert ilyenkor a csillagok valószínűleg toalettet csinálnak, a tükör elé állnak s ezeket az intim percekét az udvarias felhők elködösítik. Avatatlan szemünk még nem látott csillagot pongolyában. Ez a tiszteletreméltó szemérem is arra vall, hogy az égitestek magasabbrendű ízléssel rendelkeznek.

Elfödik a nyilvánosság elé nem való titkaikat.

S ha megjelennek megszokott posztjukon, mindig teljes illúziót keltenek. A hívó, a rajongó, vagy a szerelmes szem számára mindig kívánatos formában mutatkoznak. A csillagok, a páros csillagok válási botrányáról mit se hallottunk. Magányos meteorok áthasítják néha ezt a brokát mezőt, őrgöngve siteregnek el a rendes csillagok mellett, de ez az eset ritka és az asztrológia a meteorokat úgy kezeli, mint öngyilkos csillagokat, akikben megingott a belső egyensúly. Általában el lehet mondani, hogy a csillagok ideális harmóniában élnek a mi túlfűtött fejünk fölött. Majdnem azt mondhatnám, hogy példát igyekeznek adni nekünk a normális életre. Talán ez is egyik magyarázata annak az erős hatásnak, amelyet reánk gyakorolnak s ami miatt vakon és elcsendesedve elmerengünk kordában tartott sokaságukon. Firtatjuk titkukat. El akarjuk lesni rendszerüket és be szeretnénk hatolni abba a távoli rejtelembe, amely az örök békét biztosítja számukra. Hányan ígérték már közülünk, hogy hozzák a csillagot az égről az imádtott nőnek, vagy hányszor ingerkedtek már ők maguk velünk, különösen augusztusban, mikor a csillaghullás járja!... Csak egy, egyetlenegy kerülne kezünkbe közülük, hogy kifaggathassuk és megtanuljuk tőlük: hogy lehetne fájdalom, szerelmek és szenvedések nélküli élni?

Vagy talán az a végzetünk, hogy vágyakozunk az elérhetetlen ragyogás után?

„Nálunk most nyílik

a búzavirág”

Az asszony boldogan rakosgatta a vászontarisznyába a kerek, cukroshatú süteményeket, melyeket az éjjel sütött. És arra gondolt, mikor eszik belőlük Sándor, az ő drága fia. Aztán behozott a kamrából egy üveg lekvárt, amelyik már olyan volt, mint a valóságos kecsénya. Papirosba csavargatta. Betette azt is a dobozba a sütemények mellé. Eligazgatta. Helyet csinált a teának, cukornak, szárazkolbásznak. S míg szeméjből csendesen óvakodtak elő a kőnyek, azt számolgatta, milyen öröm lesz a gyerekeknek, ha ott, a végtelen orosz világban ehret egy kis hazáit. Mert hiába írja, hogy jól megy a sora, van enni, inni bőven, mégis más íze van annak, amit otthon az édesanya sütött.

— Jó lesz ez a sütemény a lekvárral, hiszen itthon is mindig szerette, — állapította meg immáron századszor s nagy izgatottan csomagolta tovább a sok mindenfélét.

Mikor a csomag elkészült, az asszony leült az asztal mellé. Papírt, borítékot vett elő. Tollszárat szorított az ujjai közé. És csendes sírás közben írni kezdett.

„Drága Sanyikám, Édes fiam. Itt küldök egy pár falatot. Fogyaszd el jó egészséggel. És írj. Tudod, mennyire várom a kezed írását. Itthon mindennel jól vagyunk. Mindig rád gondolunk. A jó Isten vigyázzon rád, édes fiam. Csókol szeretettel, sirig hűséges édesanyád.”

Mikor a levél is kész volt, az asszony kinéztet az aranyfényben ragyogó világra, hol már suttoztak a búzatengerek. Nézte a sok, sok vetést, a földeket, melyeket még az ő fia szántott, vetett, mikor itthon volt. Aztán felugrott. Kiszélt a tanya végére, ahol a búzarengeteg kezdődik. Lehajolt. Leszakított egy szál búzavirágot. Bevitte a szobába. Ott a szívéhez szorította. Megcsókolta. Beletette a borítékba. Hogy lásson a gyerek ott a messi idegenben valami kedvességet is, ami az ő földjükon termett.

— Nálunk most nyílik a búzavirág — írta oda a levél végére s leragasztotta a drága papírt.

Aztán elővette a szekrényből az ünnepelő kendőt. S elindult a csomaggal a Főkötő János tanyájá felé, aki itt van mingyárt, alig félóra járásnyira, a másik dűlőben. És míg csendesen ballagott a poros úton, a sárga és kék virágokkal borított árkok mellett, azon tünődött, hogy milyen jó is, hogy ez a Főkötő gyerek most csomagot visz Sándornak, mármint az ő fiának. Mert az úgy van, hogy a Főkötő gyerek, meg Sándor egy században vannak. Egyszerre is vonultak be. Egyszerre kapták a behívót. Egy vonat vitte ki őket abba az ismeretlen világba. S most a Főkötő gyerek valahogy szabadságot kapott és hazajött. Senki sem tudta, csak már itthon volt. És persze, mint jó cimborá, eljött hozzájuk is rögvést. Elhozta Sándor üzenetét. Elmondta, hogy vannak, mint harcolnak a rengeteg ellenséggel. A végén pedig kinyilatkoztatta, hogy ha megy vissza, hát küldjenek csomagot Sándornak, mert ő elviszi.

Igy létesült meg az éjjel a kemencefűtés, meg a száraz sütemények megsütése, mert azok elállnak akár egy esztendőig is. Nem romlanak el se melegben, se hidegben. S így indult el ő is, mint anya, a csomaggal Főkötő Sándorék felé.

Lassan maradoznak a tanyák, az utak. Telik az elgondolkozásban az idő. S egyszer az asszony már ott is van a tethelyen, mármint a Főkötőék tanyájában.

A Főkötő gyerek illedelmesen elébe megy. Bevezeti a házba. Behívja az anyját, hogy kifosztalan legyen a vendégfogadás. Leülteti a fővénnyt a főhelyre. S beszélgetni kezd, okos társalgással. Sándor elszépen, ájtatosan, hogy ne sirjon Sándorért, kedves szülem, mert mink a hazáért harcolunk. Oszt ha úgy fordul

is a sor, hogy meglőnek bennünket, oszt ott tetemnek el bennünket az idegenségben, akkor is jut ránk egy morzsa itthoni, szentelt föld, mert azt is vittünk ki magunkkal.

Sír a két asszony a szavalatra, mint a zápor. Lehajolnak az asztalra. Az egyik siratja a fiát, aki messze van. A másik siratja a fiát, aki nemsokára indul. S észre sem veszik, hogy csendesen egy lány lép a szobába.

— Jónapot!

Mindenki az ajtó felé néz. Ki az? Magas, barnapiros, szépnövésű lány áll ott. És mintha el akarna szaladni, úgy tesz.

— Jónapot, lelkem, Juliskám. Mi jóba jársz nálunk? — fogadja szívesen a háziasszony az új vendéget.

— Csak eljöttem, bejöttem egy kicsit, — kapkod a szavak után nagy zavarában a lány és dugdossa a kezét a háta mögé. — De már megyek is.

— Csak maradj, lelkem, — öleli át szeretettel Főkötő Sándorné és beljebb húzza. — Úlj ide, galambom, — mutat a kanapéra.

A lányon látszik, legszívesebben felugrana és elszaladna. De azért csak leül. Az arca olyan, mintha parázs lenne a bőre alatt. Mert már látszik, hogy mi van a kezében. Egy kis csomag, amelyeken ékes felírás olvasható: Sándornak.

Mindenki a csomagot nézi. Aztán a Főkötő gyerek azt mondja:

— No, mit küldsz Sándorodnak, Juliska?

A lány a mázolt földet lesi. Elsárgul, zöldül, remeg. Kezéből csaknem kiesik a csomag. A Sándor anyja pedig nézi a lányt mereven. S rádöbben, hogy ez hát az a lány, akinek az ő fia udvarolt. Ez hát az a Juliska, akihez minden héten kétszer, háromszor is eljárt. S akiről egyszer kikottyantotta, hogy el is veszi, ha hazakerül.

— Izé... én nem küldök semmit... semmit... — dugja el újra a lány a csomagot. De hiába. A Sándor anyja okos asszony. Már mindent ért és mindent tud. És amint lelkében megmozdul a sejtés, hogy ha az Isten hazasegíti a fiát, ez a lány lesz az ő menyé,

áldott boldogságot érez. Belenéz nyíltan a lány arcába. Nézi a szép, tiszta vonásokat. Nézi az arcot, mely piros, mint a feszlő virág és harmatos, mint a hajnali fű. Aztán a fiára gondol, akít oly régen látott. Odaképzeli a a lány mellé.

— Hogy hívnak, kislányom? — mondja egyszer a nagy csendben.

— Varga Julisnak, — suttozja a lány vissza. — Én is csomagot küldök Sándornak. Egy kis lekvárt, cukrot, süteményt, kolbászt. Hát te mit küldesz neki?

— Sütöttem neki én is egy kis tésztát. Azt, amit legjobban szeret, — néz fel most már a lány és az asztalra teszi a csomagot.

A Sándor anyja nézi a csomagot. Nézi a lányt. — Szokott neked Sándor írni? — kérdezi. — Majd minden héten, — vallja be az igazságot Juliska.

— Akkor, felkérnék valamire, — áll fel az asszony és odalép a lány mellé. — Ha levelet kapsz, gyere el mindig hozzám. Legalább elbeszélgetünk egy kicsit Sándorral. Eljössz, ugye, kedves kislányom?

— Elmegyek, édesanyám, — csókolja meg Julis az öreg kezét és boldog szédületében nem is hallja, amikor a Főkötő gyerek boldogan felrikkant.

— Hij, de megörül Sándor, ha ezt elmesélem neki!

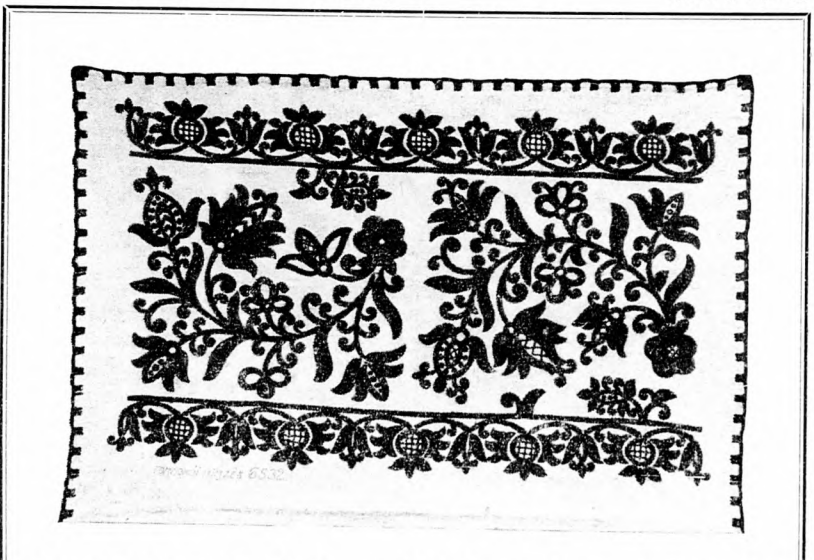
Aztán eltársalognak még egy darabig. Felkérlik a Főkötő gyereket, hogy miket mondjon el okvetlenül Sándornak. S mikor annak is a végére érnek, Juliska szemérmatosan előhúzza a kebeléből egy levelet. Adja a Főkötő gyerekeknek, aki azonnal a zsebbe dugja. Aztán az asszony és a lány, immáron mint valóságos édesanya a lányával, elindulnak ájtatosan hazafelé. A kazaltól a lány visszakiaült.

— Mondja meg Sándornak, hogy várom! Meg azt is, hogy csókoljatom!

— Megmondok mindent, — mondja harsogva a szabadságos.

Az anya és a menyasszonynak való pedig fogják egymás kezét és így mennek a kékvirágos úton, mint a szerelmesek. Körülöttük ragyog a világ, de azt észre sem veszik. Mert Sándorral tárgyalnak. Sándor pedig mindkettőjük szívében a legkedvesebb ezen a világon.

Gyomay György

Torockói párna. Nyers kézimunkavásznonra előrajzolva, megkezdve, a kidolgozásához szükséges szintartó fonállal együtt P 13.50. Rendelésnél a vásárlási könyv bekladését kér a Muskáti Kézimunkabolt, Budapest., IV., Régi posta-u. 12. és Szeged, Kárász-utca 3. szám

A KÉZCSÓK

A nagyvárosi diétás étkezésben lehetett látni mindennap délután kettőkor a karcsú leányt, nyolcéves elemista kisöccsével. Hallgatagon ültek, kismenők ennek közösen. Vidéken született, ahol ma már csak az elszegényedett, tetetelen nagyanyjuk élt, aki nem gondozhatta többé a gyerekeket. A két árva feljött a városba, a kislány elemibe járt, a tizenhétéves Mária pedig egy nagy áruház irodájában dolgozott és gondját viselte az öccsének is. Hónaposzobában laktak együtt; János, a kislány már megszokta, hogy nénie öltözteti, fésüli a haját, mossa az ingét és harisnyját. A város életének csillogó, mindig ünnepes zajlásában elvesztek ők ketten a filléres beosztásukkal, egymásrautalt szürke kis sorsuk csöndjével.

A leány osztotta kétfelé az ételt, az egyetlen levesből mert a két tányérba, s bizony csak néhány kanálnyi jutott. Az öccse egycsapásra lenyelte, aztán a szájaszélét nyalva, mint hálás kisbaba pilantolt félfelé néjére. Lassan és jól odafigyelve ette, a kétfelé osztott ebéd mégis gyorsan elfogyott. Az ilyen diétásfőtt étel nem is olyan lakatos, mégis ide kellett járniok, mert Mária-nak a munkájától, kettőtől ruházatának, otthonának rendbentartásától, a szűk kis pénzük beosztásának gondjaitól, mióta mindez egyszerre rászakadt, megidegesedett és meggyengült a gyomra. Ebéd végeztével hátradról a leány a széken, egy fejmozdulattal hátravetette nyakából a dús sötét-szőke haját és hosszan elnézte a széken játékosan fészkelődő öccsét. Utében a kislányok a lába nem ért le még a földig, s most mindenáron a sórtartó tetején meg akarta állítani a villát. Mária figyelte az arcát, ruháját, nem piszkos-e, nincs-e szakadás a kabátujján? A kicsi most jött ki az iskolából, ott nem vigyáznak magukra. Még jó, hogy kitűnően tanul és tandíjmentes. Mária kicsit fáradt volt már. Háromkor vissza kell mennie az áruházba, aztán hét óraker szabadul. Otthon majd varr, kimos néhány holmit, átnezi Jancsi leckéit és utána ő maga nekiül némeit tanulni. Egyik nap úgy megy, mint jón a másik. De legalább nyár van, szép a langyos utca, a lombos fákkal, a napfényben a járókelők ragyogó, érdekes forgatagával. Nincs fűtési gond, didergés, élvezet az út az áruházig és vissza. És talán megkapja a kétéhetes nyaralási beutalást valamelyik balatoni dolgozóanyag-táborba, talán megengedik, hogy Jancsijt is elvihesse magával...

Ha valaki jobban megfigyelte, észrevehette, hogy a kopott, szürke konfekcióruhában ez a fakarcsú lány nagyon szép. Kicsit fáradtan és színtelenül is olyan könnyű, kecskes tartással, zárkózott és öntudatos arccal ül, kék szemének olyan sugárzóan egyenes, tiszta fényével, amilyen nyugodt nemességet már nem adhat a legelőkélőbb, legkitenyésztettebb származás sem: hanem csak az élet-mód lelkes hitéből, a szenvedések elvállalásából és megértéséből fakadhat ilyen tiszta fény. A kézmozdulatnak és tekintetnek, az egész magaviseletnek ez a nyugalma, okos és szinte megbocsájító lágy-sága, amely megismerte már a gondot, a világi lét terhét és mégis, vagy éppen annál inkább, megőrizte hitét a jövőendő szépségeiben. Mária karcsú lábán alcso szandálcipőt viselt, a régi kis készruha minden raffinátság nélkül, de tiszta fiatalosságának szemérmes varázsáról beszélően vette körül hajlékony alakját. Ha a mondané, túlfőtö-

zött és festett fiatal lányok fáradtságát venének maguknak és megvizsgálják, hogy ez a szegény leány miért ilyen megkapóan szép, miért ilyen megbízható és győzelmesen nyugodt a szépsége az ő toaletthisztériájukkal szemben: rájönnek, hogy eleganciájukból hiányzik valami, amit a legjobb üzletben sem lehet venni: a szépségnek és ifiúságnak ez a szerény, öntudatlan viselése, amely hogy nem akar mindenáron hódítani, épp azért olyan mélyen hódítóerejű, mint a tavaszi falomb, vagy virágok-keret.

Máriát régóta figyelte az étterem másik asztalától egy monoklis úr. Ötvenéves lehetett, a haja oldalt ezüstözött, nagyon elegánsan jött mindig, az ujján vastag pécsett-gyűrűt ragyogott, jegygyűrűje azonban nem volt. Nézte a leányt a kis testvérelével, ahogy elosztották a levest, a tésztát. «Ezek szegények és magányosok, én gazdag vagyok és magányos» — gondolta. — «Körülbelül egyformán állunk.»

Az ebédelések alatt mindig őket figyelte, éles szemével lassan kitalálta a sorsukat és mind erősebb kíváncsisággal követte a lány minden mozdulatát. A leány gyönyörű szép, gondolta, csak talán kicsit fakó, na persze, a korai gondok! Őneki a szegénységétől van gyomoridegessége, nekem pedig a sok üzlettel, az örökös tárgyalástól. Az én környezetemben mindig megfizetett ügyvelővel kellett vigyáznom, hogy az én számitásaim győzzenek, s valóban egyre több pénz is kerestem, csak közben, ügyszólván észre se vettem, egyedül maradtam. Most már megtehetném, hogy ne legyek egyedül, a pénzem mindenesetre megvan hozzá. Ez a leány nagyon szép, van az arcában valami édes, tiszta hűség, amire munka közben is emlékezni kell. És nyilván nagy szükségére lehet arra, hogy valaki segítsen rajtuk. A bankigazgató egyik délben megvárta a leányt és öccsét, amint az étteremből jöttek ki. Odalépett hozzájuk és felajánlotta, hogy a kocsián elviszi őket. Mária hirtelen megfogta szorosan Jancsi kezét, megkösözte az idegen úrnak, de azt felelte, hogy nem mennek.

A férfi haragudott magára, hogy miért is csi-

nálta ilyen ügyetlenül. Erdeklődni kezdett a leány után, megtudta hol dolgozik, hol laknak. Előbb be kell bizonyítanom, hogy komolyan segíteni tudok rajtuk, akkor majd a kislány is kedvesebb lesz — gondolta. Az irodájában is ezen járt az esze. Önző, számító és mohó ember vált belőle a mester-ségének lélekmozgató évtizedei alatt. Most már úgy érezte, sietnie kell az életével, s ha ez a leány is úgy akarja, segíthetnek egymáson: ő megkapja egy fiatal, szép természet adottságát, a boldogságot, ami értelmét adhatná egész eddigi pénzhasznolásának, s ennek felében csillogóan kényelmessé, gondtalanná tenné nemcsak a leány életét, de az öccsét is, akit láthatóan annyira szeret. Hatalmas ajándéksomagot vásárolt össze, új öltözet ruhát, cipőt a kislányok és a lakbérüket titokban több hónapra előre kifizette. Az ajándékok mellé levelet írt, hogy régóta figyeli őket az étteremben és elhatározta, segít rajtuk. A leány pedig ekkor és ekkor jöjjön el a villájába, hogy a továbbiakat megbeszélhessék. A két testvér nem tudta elhinni a homályos kis albérteli szabóba odavarázsolott csodálatos csomagokat. Jancsi felpróbálta a ruhát. Kirákiak az élelmiszereket. Mária elírta magát, ölbekapta és magához szorította az új ruhába bujt gyereket. Örült annak is, hogy másnap egy szép budai villába mehet. Gondosan megfésülködött másnap, kivásalta legrendesebb ruháját és magával vitte a szülei fényképét, okmányait is.

Sugárzó tavaszi délután volt, mintha az ég új boldogsággal öntözne meg a földet. A bankigazgató idegesen várt. Gazdag és inycn uszonnával; még kölnit is permetyezett szét a szobában. Mikor belépett a leány, a férfinak tarkába ugrott a szíve. Mária szelíden közeledett feléje, simán lefésült haját oldalt kis bársony szalag tartotta össze. A férfi mozdulatlanul, mereven nézte a szép leányfejet. Mária valósággal elkáprázott a selyemkárpitos és mahagóni-díszítésű szobától s amint a szép, öregedő úrhoz ért, lehajolt, megragadta a kezét és megcsókolta. Régen, kicsi korában apjának és anyjának csókolta így a kezét, ha ajándékot kapott — de ők már nincsenek.

A bankigazgató kezén érezte a nedves, gyermekesen puha szája érintését. Egyszerre összezavarodott benne minden szándék. Fejéből lezuhadt a vér és a szívét kezdte melegíteni. «Nekem nincs ilyen gyermekem, aki kezét csókoljon» — érezte e pillanattal. Hirtelen vágya támadt, hogy végigsimítsa a leány haján, halvány arcán. De nem merte már ezt sem... Szerette volna, ha most a kisöccse is itt van és úgy, együtt ölelhetné őket magához... Csöndesen beszélgetni kezdtek, Mária megmutatta megholt szülei fényképét és a bankigazgató elmondta, hogy az ő irodájánál, az új állásában mi lesz a dolga Máriának... És a kisleány búcsúzósánl úra kezetszókolott. A férfi kötyagosan maradt magára, mintha hosszú-hosszú, család alomból végre felébredt volna. Az érzések reggelének tiszta, zengő zenéje áradt szét benne. Aztán levélpapírt vett elő és sebesen megírta Vilámnak, akinek tíz évvel ezelőtt udvarolt s voltaképpen csak azért szakadtak el, mert a bokros üzleti ügyei miatt még annak a vonzalomnak a tisztázására sem ért rá. «Szerdán érkezem Magához» — írta —, «mert többé már nem vagyok hajlandó alárendelni személyes életemet és boldogságomat az üzletnek. Úgy készüljön, hamarosan felhozom Magát ide háziasszonyként és feleségnek. Ugyancsak a mai nappal örökbefogadom két árva testvért, hogy gyerekekben se legyen hiányunk...»

A levelet szálló nap sugara az ablakon át a levélpapírra csúszott és megaranyozta a friss sorokat.

ÖRÖK NYARAK ASSZONYA

Szemem az esték fénye, árnya
Vállam: hegyek selyemzöld válla
Ajkam: tavak kristályát issza
A keblem: kőbe ényt szikla
Sötét hajamban élt a mirtuszág
Lábaim: mosolygó karcsú fák.
Sírásom: a tengerek könnye
Fogaim: kagylók habfehér gyöngye
Mosolyom: fénylő napfény születés
Kacajom: ringó tavaszi vetés
Palástom: szavok aranya s vöröse
Miket imádom mindig mindörökre!
Palotám: kék felhő a rét felett
Ahol tavasz virul s a nyár nevet
Ahol az élet sohsem mostoha
Ahol csak nyár van, ősz nincsen soha...
A nagy, szabad, világos ég alatt
Vagyok nyarak királyi asszonya...

SEGEDI SZEKERES ERZSÉBET

Kik féltékenyek?

A SZAKORVOS TAPASZTALATAI

Hary Clew, a féltékenységről írott könyvében mondja többek között a következőket:

— Mikor az egyetem épületét elhagytam, hónom alatt a doktori diplomát rejtő aranybetűs tokkal, nem tudtam mihez kezdek. A szerény jövedelem, amit elérhettem volna, nem elégítette ki ambíciómat, inkább nem dolgoztam. Ilyenformán sok szabadidővel rendelkeztem, különböző társaságokban fordultam meg, leginkább hölgytársaságban s hamarosan rájöttem egy nagyon érdekes, mondhatnám megdöbbentő jelenségre. Arra, hogy majdnem minden nő — féltékeny. Figyeltem a jelenséget s a féltékenység olyan fokait állapítottam meg, ami már nem is féltékenység, hanem betegség. Miután ezt megállapítottam, mi sem természetesebb, hogy egész úszerű orvosi rendelőt nyitottam. Kibéreltem egy lakást s kiírtam a kapu mellé, hogy „Orvosi rendelő féltékeny szerelmeseik számára”. Jelentkezők már másnap akadtak s most utólag bevallhatom: fogalmam sem volt, mit kezdjek velük. Kénytelen voltam mesterségemben a lehető legnagyobb szakzsérségre szert tenni, rávettem magam a lelki problémák tanulmányozására, megfigyeléseket tettem, jegyzeteket készítettem a tünetekről, azok keletkezéséről s lassan rájöttem arra, hogy a féltékenységre éppen olyan hajlammal születik az ember, mint bármilyen örökölhető betegségre. Azóta közel negyven év múlt el, pacientiurám méreteit nem áruolom el, csak annyit jegyezek fel erről, hogy nincs a földnek olyan kultúrponja, ahonnan legalább néhány könyörgő és tanácskérő levelet nem kaptam volna. Meggyőződésem, hogy ma már tökéletesen tisztában vagyok szakmámmal s azt hiszem, csak örömet szerez embertársaimnak, ha a féltékenység rejtett problémáiról közlök egyet-mást.

— Melyek a féltékenységre valló hajlamosság külső tünetei? Közbevetőleg jegyzem meg, hogy nem minden féltékeny ember szerelmes. Ezeknél a nem szerelmes féltékenyeknél két szempont dominál. Az egyik a hiúság, amely nem bírja elviselni, hogy valaki mást is szeretessen ott, ahol ő van, a másik az öszeszokás kapcsából eredő féltékenység, aminek semmi köze a szerelmhez, de nyomban jelentkezik a féltékenység mégis, ha az öszeszokás közöségi kapását veszély fenyegeti. Az igazi, viha-

ros féltékenységek természetesen mégis azok, melyek rugói a szerelemben gyökereznek.

— Mint minden tevékenység, minden megnyilatkozását az embernek, a féltékenységet is az idegek játéka, az idegek sajátságos diszharmoniaja hozza létre, kisebb nagyobb mértékben aszerint, hogy az ember idegbeállítottsága milyen fokú a féltékenység befogadására. Külső leiben érdekesen nyilvánkozik még a hajlamosság a féltékenységre. Legféltékenyebb természetű nők azok, akiknek nagy, kékesszerű szemük van s kissé előrehajolva járnak. Soványak és alaptermészetük a szomorúság. Sokat szenvednek, sokat túrnek, fájdalmukat magukban hordják s elemésződnek anélkül, hogy panaszkodnának, vagy drámai kitérőket rendeznének. Tiszta, mély lelkek, hűségükben megingathatatlanok, szeretni határtalanul és örökké tudnak. Ugyancsak féltékenytermesztűek az egész kékeszű nők azzal a különbséggel, hogy fájdalmukat már nem rejtik véka alá. A legkisebb gyanura perlekednek s bár féltékenységi jeleneteket nem rendeznek drámai kirohbanásokkal, mégis talán a legkövetkeztesebbek. Nem felejtene, örökké a „tárgy-körről” esacsognak s inkább azt emésztik, akit szeretnek, nem pedig magukat. *A kirohbanó féltékenységi drámák rendezői a komoly, feketeszemű nők.* Nem tanácsos féltékeny tenni őket. Igen komoly, segítéleltársak, megértők, minden szenvedést szívesen megosztók, de szeretik, ha a férj papucs alatt éli korrek, család életét. Maguk nem emésződnek a féltékenységi fájdalmak alatt, inkább a megtorlás vágya fűti őket, megbocsátásra nem hajlandók. A széke, világoszöld szemű nők az úgynevezett „nyomozó féltékenyek”. Bizalmatlanok, mindig hűtlenség után kutatnak s akkor is féltékenyek, ha erre semmi okuk nincs. Mindazonáltal nem veszélyes a féltékenységek. Nem emésztik magukat, sem azt, akire féltékenyek, csupán arra jó, hogy örökös ürmesepek szülője legyen a házasságban. A nagyon aprószemű nők féltékenysége — habár nem túlságosan hajlamosak a féltékenykedésre — a legveszedelmesebb. Könyörtelenül megtorlók s az eszközökben nem válogatnak. Mint ha a sors arra szemelte volna ki őket, hogy megbosszulják a szerelmen esett sérelmet, a hűtlenséget.

— Egyáltalában nem hajlamosak a féltékenységre a barnaszemű, vigkedélyű, mosolyogva

beszélő nők. Nem hiszik el a hűtlenséget, mosolyognak a pletykán. Szerelmi meggyőződésük alig megingatható, nem kutatók, nem gyanakvók, féltékenységi jeleneteket soha nem rendeznek, még akkor sem, ha a hűtlenségről meggyőződtek. Túlteszik magukat a dolgon, új szerelmet keresnek és találnak, hamar vigasztalódnak.

— Azok a nők, akik alaptermészetükben vigkedélyűek, nem hajlamosak a féltékenységre. Hajlamosak a messzenézó, ábrándos, komoly nők. Hajlamosak a féltékenységre azok a nők is, akik öltözékükből túlzottan pedánsak. A kacétermesztű, vígan flörtölő, táncoszerető nők kevésbé hajlamosak a féltékenységre, mint a kimért, másokat kritizálni szerető, bíráltótermesztű nők. Minden kövér nő féltékenytermesztű, ellentétben a hasonló testmértéki férival. A kövér férfi nem féltékeny. Nem féltékenytermesztűek a piperkőc férfiak, a külsejükre különös gondot fordítók. Nem féltékenytermesztűek a táncotkedvelők, hőrighogás soványak, a nagyon sápadtak. Féltékenyek a sportemberek, a mulatótermesztűek, a lumpok. Féltékeny a kártyás ember is. A vegetáriánusok kevésbé féltékenyek, mint a húsevők. A sok hűstevők mind féltékenyek. A vigkedélyű, mosolygósarcú, derűs külső sohasem olyan féltékenytermesztű, akár nőről vagy férfiról van szó, mint a komor általában.

— A féltékenység gyógyszer a idegek gyógyítása, de lényegében a féltékenység olyan adottság, olyan születési terheltés, olyan hajlam, amely teljesen nem gyógyítható. Szűgesztő eljárásokkal lokalizálható, de a hajlam örökké megvan és féltékenységre serkenti azokat, akik féltékenységre születtek. A féltékenytermesztű ember olyan mint a kötekedő: mindig keresi az okokat, azokat a lelki irritációkat, melyekre idegrendszerének szüksége van. Az ész nem használ, a logika csődöt mond, az értelem alárendelt szerepet tölt be a féltékenység természetű embernél, amit még az öltékenység sem számol fel, legfeljebb csökkent.

— A féltékenytermesztű ember sohasem boldog, idegei örökké transzban vannak. A féltékenység csökkenti az emberi értéket, befolyásoló tényező, amellet gyötrelmes kín. Van még egy gyógyszer: a fogat fogórt elvire helyekedni, féltékeny tenni azt, akire féltékenykedünk, ez enyhülést hoz, de nem ajánlatos gyógyszer. Tekintettel arra, hogy a féltékeny ember leg több esetben túlzottan látja a dolgokat, sőt hamisan látja, amiből aztán tragédiák, jóvátehetetlen kiskiklások származhatnak.

Nagy Dániel

Farsangi menyasszony

Tél van, Farsang van! És én minden este gondolatban menyasszonnyal állok, Üszályom hűféher, A téüt teste Ily szép, ha övezi a esillagözön.

Fejemre mirtuszt egy virágos fáról Hint a képzelet remegő kezekkel, Melegséget egy nyári éj ajkáról S fényl a tavasztól lopok és veszek el...

Es minden éjjel állok, gondolatban Megérkezik a kedves, a várva várt Vüleény. Kopogtat ajtómon halkau, Alig érinti a kilinset, a zárt.

Belp, Fejem ráhajlam keblére S ott a boldogság szent datát figyelem... Míg forró szívem tüzes premérré Muzsikáló nap lép: nagy, mély szerelem.

Igy vagyok én menyasszony minden éjjel S talalom meg édes boldogságot, Míg majd egy reggelre halk feketévet Bekölti a való leher hajamat.

Jánosí Mártá

Matyómintás tábla-terítő, 40x50 cm méretheben fél-levászonra előrajzolva

Első versem hozzád

Hozzad nem írok érzélgős mesét Szerelmemről — és kőszá vágyaim Bárányfélhőt sem festem Eléd.

A létem vagy, így, ilyen egyszerű Apró szavakkal, melynek fenségét Nem írhatja le soha a betű.

Te minden jónál tübbet érdemelsz: Áldás vagy nekem — áldott légy Te is, Hogy a mélyből ily magasra emelsz.

Boldoggá teszel — érezd ezt nagyon! Oly jó, ha látlak, minden szép, derűs, S úgy simogtat, ha hangod hallhatom.

Nem írok Hozzád érzélgős mesét, De hídd el, Edes, sokszor könnyezem, Ha gondolatban eiszállok Feléd.

Egy vágy ural csak, mely után megyek: — Ha teljesülni nem is fog soha — Hogy Hozzád méltó és hasznoló legyek!

Szinok Margit

SZENTGYÖRGYI FERENC

Levél Párizsba

Nézte a levelezőlapot, amely olyan volt, mint a fénykép és a csonkatornyú Notre Dame-ot ábrázolta. A bélyeget is megnézte, amely hetvenöt centimeos értéket képviselt és rajta a frigiai-sipkás Marianne vetette a magot. Ezen kissé elmosolyodott. Hogy e bélyegen fúj a szél, Marianne izmos testére ráfeszül a ruha, a szoknyája úszik utána a levegőben, Marianne markából pedig hull a mag, neki a szélnek, mintha szél ott se volna. — A francia felületesség! — mondta magában, aztán megnézte — Isten tudja hányadszor már! — a postai körbélyegzőt és elolvasta. Azt, hogy: Párizs. A körbélyegző közepén egy római szám volt, valószínűleg annak a párizsi postának a száma, ahol azt a fényes levelezőlapot feladták. A körbélyegzőn a feladás időpontját szeretne volna elolvasni — már nagyítóüvegen is nézte — de nem sikerült. A betűk elmosódtak, összefolytak. Különböző is ez a lényegen nem változtatott. A levelezőlap itt van, megérkezett, a kezében van és rajta a szarkalábás asszonyi irás. Néhány francia sor. Igaz, hogy több nem is fért volna a levelezőlapra, de adieu-nak, búcsúnak, örök szakításnak egy asszony részéről ez is elég.

Akkor letette a levelezőlapot, papírt vett elő, a tollat belemártotta a tintába — a toll néhány percig farkasszemet nézett a papírral — majd kijutottak alóla az első sorok. Így kezdte:

— Igaza van, asszonyom. Megszöktem Párizsból, magától pedig köszönés nélkül távoztam. Megesőköltam a kezét, azt a hóhéhré, finom kis kezét, amely független, külön életet élt magánál s amelynél szebb talán csak Wilde Oscar keze lehetett, amikor megírta a „De profundis“-t. Lehajoltam, megcsóköltam a kezét, asszonyom s azt mondtam: „À demain“. A holnapi viszontlátásra, ezt mondtam. Ezt hazudtam. Tudatosan hazudtam, hiszen akkor, amikor elfáradt fejemet felemeltem, amikor tekintetem találkozott a maga tekintetével, — óh, mennyi titokzatos szépség is volt ebben az asszonyi pillantásban, Istenem, — már tudtam, hogy a Gare de l'Est-en állítják össze azt a szerelvényt, amelynek egyik kocsjában (Paris—Bale—Budapest) holnap reggel felrakom bánatokkal, szomorúságokkal teletömött poggyásomat. Esztendők, párizsi esztendők minden könnyét és könnyes nevetését, talán sírokat is egy keveset, nem többet, csak annyit, amennyit egy férfinak illik, amikor búcsúzik, talán örökre búcsúzik egy várostól, amely megenyegde, hogy falai között nagykönnyműen el-

tékozoljon valamit, amit lehet ifjúságnak nevezni, lehet boldogságnak is, de mégis Élet, asszonyom, Élet annak a neve... Emlékszem, asszonyom, nem is tudnám elfeledni, szeptemberi éjszaka volt, amikor lehúzta hóhéhré kezéről a keztűt és a kéz, amikor felém nyujtotta, olyan volt, mint a tearóza szirma édesanyám kertjében.

...A Szajna partján álltunk, a Saint-Louis-szigetén. Szemben velünk a Notre Dame csonka toronyai figyelmeztettek, hogy nem minden könnyörgés jut el az égig... Emlékszik, mit mondtam, amikor pillantásom átsurrant a Szajna fellett és megakadt a templom falánál? Hogy regejnt szerettem volna írni a Notre Dame-ról, de elirta előlem Victor Hugo, akinek zöld frakkja előtt a múzeumban haptákba vágtam magamat... Ezt mondtam és maga nevetett. Hangosan nevetett, bele a kabátja prémes galérjába és keztűtlen keskeny, kis kezét felém nyujtotta, hogy menjek már haza, hogy későn van már és hogy magát várja az ura, az a drága, nagy darab, kecskeszakállú francia, akit én becsületes, magyar szívem izzó forróságával annyira szerettem.

Engedelmeskedtem, asszonyom. Csak éppen azt vártam, amíg testszínöm harisnyába bujtattott lábát elnyeli a sötétség. Aztán elindultam utolsó utamra, Párizs színes éjszakájában.

Öszintén bevallom, asszonyom, nem néztem vissza.

Amikor a hidon mentem át, még gondoltam rá, küzdöttem magammal. Hogy talán mégis kellene küldeni egy búcsúpillantást a régi ház felé, amely olyan ingadozó fundamentumon állott, mint az én örömtelen multam és kilátástalan jövőm a „világosság városában“.

Nem néztem vissza, asszonyom, mert marok szorítja a torkomat, ha azt mondom: „Isten veled!“, ha annak mondom, akit szerettem.

Magát pedig szerettem! Nem mondtam meg soha, mert féltem, hogy elikkad érzésem a szerelmi vallomások színtelenségében. Szerettem volna elsrini hegedű húrjain, de apám, aki elégetett egy nagy szerelem lángjában, csak füttyülni tanított meg. Füttyszóval pedig, asszonyom, az én szűkebb hazámban csak pirosítót lehetett eladni, meg ingombot.

Most már mindegy, most amikor már tudom, hogy Párizs — nekem, csak nekem! — olyan messze van, mint a maga szivalakú szája volt az én számtól, szép, szomorú párizsi éveken át, — most, amikor már tudom — esküszöm, asszonyom! — hogy soha többé nem csodálom meg parányi ezüst cipőjét a párizsi opera

Grand Escalier-jén, most már szabad szürke szavak áradatával bevallani, hogy szerettem. Magát, csak magát, az Eiffel-torony, a Napoleon sírja, a Louvre, a Bois de Boulogne, a menu á la carte, a Szajna — és mit tudom én, még mi? — az egész Párizs nélkül csak magát. Vagy magával, magáért Párizst is.

...Mentem Párizs színes éjszakájában, cipeltem szívemet, amely csordultig volt tele szerelemmel s éppen ezért volt tele nehéz, nagyon nehéz.

És még sem néztem vissza.

Elmentem a Morgue előtt, ahol bádogtepsin úsznak a halottak. A Notre Dame előtt megemelt kalapot. A templom kapujában egy rendőr állott, cigarettázott és visszacsatálta. A Palais de Justice vasrácsos ajtajánál, amikor mentem, Mária Antonia gondoltam, mert eszembe jutottak a maga kis cipői. Csak Mária Antonianak voltak ilyen kis cipői, mint magának. Harmincötös, ugye?

A Sebastopol-boulevardon, a vásárcsarnokok körül szentjánosbogarak rajzottak. Ki voltak festve és ócska parfümillatuk összeülekezett, egybeforrott a Les Halles káposzta, tők és szózott héring szagával.

Ezt az illatot is elraktároztam.

A Strasbourg-boulevardon — mit tagadjam most már? — áhitaltan álltam meg azelőtt a kávéház előtt, amelyben együtt töltöttük az utolsó réveillont. A maguk bohócsapkás, csinadrattás karácsonyát. Maga, én, meg az ura, az a nagy darab francia, akit becsületes magyar szívem izzó forróságával szerettem. Magához tartozott, hát miért ne? ... Emlékszik? Pezsgőt itunk, kesernyész, gyöngyöző italt és a maga kecskeszakállú, nagydarab ura éjjelkor kijelentette, harsány hangon, hogy inzultálni fogja Clemenceaut, ha vissza nem adja nekünk, elárult magyaroknak a „Kászát“. Maga, — Istenem, hogy csillogott a szeme! — sietve jeyeztél meg, hogy nem „Kászát“, hanem „Kacha“ céhával, én pedig tintaceruzával ráírtam a fehér asztalterítőre, hogy Kassa... Aztán felbontottuk a harmadik üveg pezsgőt, összecseréltük a poharakat, maga az enyemből ivott, én meg, sajnos, a kecskeszakállú ura poharából, a maga egészségére, a maga boldogságára és az én boldogtalanságomra.

...Megszöktem Párizsból, magától pedig köszönés nélkül távoztam. Csak azért, mert szerettem. Magát Párizs nélkül, Párizst pedig magáért, magával. Csak azért, mert tudtam, hogy én sohasem lehetek Párizs, maga pedig sohasem lehet az enyém.

...Letette a tollat és elolvasta, amit írt. Több-ször egymásután. Aztán félretolta maga elől a sűrűn teleírt papírlapokat és az íróasztala fiókjából kihúzott egy levelezőlapot. „Ez pedig újra a miénk, magyaroké“. Csak ennyit írt rá. Franciául. A levelezőlapot aztán megcímezte és vitte a postára. A levelezőlap egyébként olyan volt, mint egy fénykép és a kassai dómot ábrázolta...

Zörgő BABY fogalom DEAK F.
KELENGYE UCCA 19.

Eger dícsérete

A hét végét Egerben töltöttem. Persze jól tudom, milyen nehéz újat írni erről a finom városról, amely úgy teli van történelmi emlékekkel, hogy szinte olyan, mint egy múzeumi tárgy. De valahányszor ott jártam, mindig feltűnt, hogy nincs benne kávéház. Ez sojóságos dolog. Városaink szerkezete általában véve más. Egészen apró helyeken ott a kávéház, mint társadalmi központ. Teli keserű dohánnyúttal, cikóriaszaggal, fűszerezve egy-két kopott, angolfiastromos biliárdasztallal.

Mért nincs Egerben kávéház? Egy okos és kedves «benszülőtt» így magyarázta meg: «Eger nem az utcán él. Itt az emberek egymáshoz járnak!» Ez a meghatározás nagyon szerénynek tűnik, de ha jobban megnézzük, annál többet jelent. Mily büszke zárkózottság és kényes lelki tisztaság lehet abban a városban, amely azzal jellemezhető leginkább, hogy az emberek «egymáshoz járnak» benne.

Igaz, kávéház nincs Egerben. De szombaton éjszaka, a városi adminisztrációban lévő hotel pincéjében egy nagyon csinos kis bárban ülhettem. Nem volt ezen a helyen semmi «vidékiecs», csak a borlap olcsósága. A publikum nagyvárosi volt, sőt külföldi. Követségi urak, mágnások és egy csomó más «piacos» ember, akik régebben legáltalában Brioniban töltötték a hűsvétet és nyáron azt tartották elegánsnak, ha minél messzibbre utaznak az országból.

A vikend különben mindig mozgalmas volt Egerben. A sétáló, külföldi autók boldogan megállottak ezen a helyen, amely sokkal «több», mint amennyit a Baedeker csillagjai által össze lehet foglalni.

De most azt hallottam, hogy Eger kirándulóhelyből átváltozott nyaralóteleppé. A ravasz emberek fölfedezték természetes hővizét. Hiszen ez furdó! A jövő nyáron az utasok már nemcsak rövid időre fognak bekukkantani Egerbe, hogy megkóstolják a bikavért, megnézzék a minaretet és az ásatásokat, aztán továbbrohanjanak. Hallom, hogy hektre, sőt hónapokra vannak szobák és lakások lefoglalva a városban. Eger a nyárra «megtelt». A hotelportás sajnálkozza fogja elküldeni az alkalmi vendéget. «Sajnáljuk. Nem tudunk szobát adni!»

A dolog háttere magátólértéandő. Mostanában nehéz utazni. És az a közönség, amely mindenáron nyaralni akar, így oldja meg a feladatot, miután mindenki nem férhet el a professzionális fürdőkhöz, azonkívül ebben a gondolatban van valami eredeti zamat.

Azt hiszem különben, hogy nemcsak Eger néz elbe az idén ilyen nyárrak, hanem egy csomó más magyar város is, ahol van víz, akár a Tisza, akár a Duna. Gusztus kérdése, hogyan gondolunk erről a dolgról. Én azt hiszem, hogy ez az élénkebb, országon-belüli vérkeringés sok hasznát fog hajtani. A közönségnek az a része, amely úgy szeretett «elutazni» a «messzi menni», most kénytelen lesz megismerni a hazáját. Majd megtudja, hogy milyen szép, kedves, érdekes, színekben és ízekben gazdag országban élünk.

A magyar városok pedig, amelyek eddig egy kicsit álmosan, ellustulva pihentek a folyók partján, vagy virágos dombjaik között, most majd ébredezni fognak. Apolnái és csinosítani fogják magukat, mint a derék háziaszonyok, ha vendégek fogadására kell készülniök. A városok is csak olyanok, mint a nők. A nők pedig rögtön kivirulnak és szebbek lesznek, ha észreveszik, hogy észrevették őket.

Életem leghosszabb órája

Ez az óra délelőtt fél kilenctől fél tízig tartott, még pedig május elején. Hogy melyik esztendőben... az mindegy.

Akkoriban egy nagyvárosban éltem. Közel a lakásomhoz az Utkin-féle állatsereglet telepedt le. Bérletet váltottam és majdnem minden napos vendég voltam náluk. Legszívesebben a kora délelőtti órákban jártam ott, hogy zavartalanul foglalkozhassam az állatokkal. Etettem majmokat, a medvéket, elefántokat. De még a nagy him-oroszlán is olyan barátságosan viselkedett velem szemben, hogy néha meg is mertem simogatni a rácson át.

A sereglet tagjai közül csak egyetlen egy elenségem volt és ez az óriási szibériai tigris. Valahányszor bementem a ragadozók osztályára, felriadt és dühös ordításban tört ki. Vicsorította a fogát és mancsaival verte a rácsot. Talán éppen ezért időztem gyakran és sokáig börtöne előtt. A bestia tehetetlen dihe, csodálatos hajlékony mozgulatai mindig lenyűgöztek. A tigris viszont minden alkalommal kimutatta, hogy utál engem. Miután eleget bömbölt és rázta a rács rudjait, megtörtént, hogy kinyújtotta egyik mancsát kimeresztett karmokkal a rács két rudja között és olyan borzalmasan ásitott rá, hogy eretiben megfagyott a vér.

Azon a májusi napon tehát röviddel nyolc óra után benyitottam, mint rendesen, a menaszériába. Egyenesen a ragadozókhoz mentem. Amint beléptem az ajtón, szinte önkénytelenül mindjárt ellenségem börtönére néztem, és vártam, hogy szokott ordításával köszöntson. De az állat csendben maradt. Miután szemem megszokta a félhomályt, meglepve láttam, hogy a ketrec üres. Nehány lépést mentem előre és megint benéztem a ketrecbe. Nem tévedtem: valóban üres volt. Nehány lerágott csont hevert ott. A csapajót, melyen az eleséget betolják, távra-nyitva állt.

Nem tudtam megérteni, a tigris hová lehetett és körülnéztem, hol az ápoló. Ekkor láttam valamit és mintha a mennyök üttöt volna belém: Magát a tigrist pillantottam meg.

Egy sötét zugban összehúzódva lapult és rám meredt zöldszen csillag szemével, mikor láttá, hogy észrevettem, lassan és macskaszérián, majd mindgorsabban osont a fal mellett és ilyen módon, öntudatlanul, elvágta nekem a visszavonulás útját... ha ugyan lett volna anynyi erőm, hogy megmozduljak. Még csak kiáltani se tudtam, torkom kiszáradt, állkapcsom görcsöt kapott és merev lett. Szemem előtt vöröses fény úszkált ködszerűen, fejemben zúgott és zalapált valami, amitől nem tudtam gondolkodni.

Égy emlékszem akkori állapotomra.

Nem tartott sokáig.

Először is minden izmom merev és dermedt lett, akár a vas. Nehány másodperc múlva izmam mégis csak engedtek, vérem föngledett és mintha ki akarna áradni minden edényéből. Úgy éreztem, mintha egész lényem elveszténe összetartását. A gyöngéségnek ez az érzése mindjobban fokozódott el annyira, hogy azt hittem, no most esem össze.

A tigris az ajtóhoz ért. Lefeküdt eléje és engem figyelt. Azután kissé behajlította a hátát és arcát két mellő mancsa közé tette, lassan kezdett felém nézni. Hason estszott és két világitó szemét rám meresztette. Farkával izgatottan körbacsolta az oldalát. De ez a mozgás hamarosan megszűnt, a fark kinyúlt és görcsösen remegett, fenyegetően, akár egy felingerült csörgökigyő.

Itt most a másodperc is drága. Hirtelen ötlettel az üres ketrecre gondoltam. Minden erőmmel uralkodtam idegeimen és egy szempillantás alatt felugrottam a rácshoz, besurrantam a csapajót, rögtön leeresztettem és remegő kézzel tartam rá a nehéz reteszt.

E váratlan megmozdulás gyorsasága meglepte

a tigrist, mely most felszökellt és haragosan verte farkával a két oldalát és mérgének erős túszköléssel adott kifejezést. Azután a rács-höz lépdelt, rémületre odapréste magát, fejét a rüdközbe préstele és hosszantartó, borzalmas ordítást hallatott.

Most megismertem, hogy működ különbözőképpen az idő, hogy tágulnak másodpercek örökkévalósággá. Amikor ez a zölds szem-pár rám meredt, úgy rémlett nekem, hogy anynyi idő alatt gulákat lehetne fölépíteni, országokat alapítani, királyságokat létrehozni és felborítani.

A tigris e közben már nem ordított ugyan, de helyzetén mégse változtatott és türethetetlen volt az a konokság, mellyel rám meredt. Én a ketrec hátsó zugában összehúztam magamat egészen kicsinyre. Nehányszor megpróbáltam segítségért kiáltani, de a hang benn rekedt a torkomban. Ha kijött valahogyan, a tigris rögtön ordítani kezdett.

De aztán a bestia mintha mégis csak megunt volna ezt a folytonos reámeredést meg bömbölést. Farka megint élénkebben mozgott és verdeste az oldalát. Egyszerre csak a rudak közé dugta egyik mancsát és félkör alakú modulatokkal kapott felém. Ezzel nem ért el ugyan semmit. De a karmai olyan közel értek a térdeimhez, hogy kénytelen voltam helyzetemet változtatni. A ketrecben állani nem tudtam, mert alacsony volt és igen lapos, ezért csak az oldalamra fekeltem, hátammal szorosan a hátsó falhoz tapadtam. A tigris még egyéb kísérletekkel is próbálkozott, hogy elérjen engem. De amikor próbálkozásai hiábavalóknak bizonyultak, megrázta a rács rudjait; sorra valamennyit. Ezek jó erősek voltak és mindegyik szilárdan a helyén és nem tágitottak.

Helyzetem percről percre borzalmasabb lett. Amikor hiába fáradozott, a tigris mindjobban feldühödött. Folytonos rémes dörmögéssel, mely gyakran ordítássá melyült, vagy válságos kiáltássá fokozódott, fardhatatlanul rázta a rács rudjait és felém sújtott mancsaival. Ki kellett fejtenem minden éberségemet, hogy védekezni tudjak a veszedelmes nyúlások ellen. melyek néha olyan gyorsak voltak, hogy a legkisebb vigyázatlanság is vézetes lehetett.

Idegeim szerencsére még bírták. A reteszek és rudak is álltak. De ha a szellem erős maradt is, a testi erő lassan fogyni kezdett. Csak amíg merev és mozdatlan helyzetemben meg tudtam maradni, volt az életem valamelyest biztonságban. De ez nagy megerőltetéssel járt és már túlment erőmön, éreztem, hogy a válság mindjobban közeledik.

Minden akaratom megfeszítésével igyekeztem életemet megmenteni, ekkor belülről felhangzott egy állat furcsa kiáltása. A tigris egy hasonló kiáltással felelt. És mintha eszébe jutna egy gyűlölt valami, elugrott a ketrecből, a lépéssel hátrább, azután megint, fejét újra a ketrec felé fordította és bizonyval visszatért volna, ha ebben a pillanatban ugyanez a kiáltás nem hangzik fel megint. A tigris egy kihívó ordítással felelt és a második helyiségre ugrott az ajtón át. Morgás, ordítás, kiáltás, az állati düh borzalmas hangjai jeleztek, hogy harc indult ott életre-halálra.

Ez a látma végre előhozta az ápolókat. Mialatt ők a másik helyiségben próbálták lefojni a tigrist, én reszkette kúsztam ki a ketrecből és igyekeztem biztonságba jutni.

Teljesen kimerültem, otthon lefeküdni készültem és vetkőzöttem, ekkor pillantásom véletlenül zseborámra esett. Elámulva láttam, hogy az évszázadok, melyeket a ketrecben át szenvedtem, nem tettek ki még hatvan percet sem.

Igy ment végbe életem leghosszabb órája.

K. G. Holland

PUSZTÁN

Arva volt a lány, árva a gyerek is. Úgy kerültek kis cselédnek a tanyára. A lányt Ágnesnek hívták, most taposta a tizenharmadik évét, a gyereknek Mihály volt a neve, ő meg most fordult tizenötödik esztendőjébe.

Nyár volt. Az égen hófehér bárányszőcskék úsztak. Lent a rögök fölött a föld érett illata pihent a levegőben.

Mihály egy kupacon ült, onnan nézte, hogyan túrja a disznó a tarlót. A tanya felől Ágnes közeledett. Lábujjhegyen jött. Nevetett. Mikor Mihály mellé ért, hirtelen leguggolt s hátulról befogta a gyerek szemét. Nyomban rá felsikoltott és már menekült is.

— Jaj Istenöm! — kiáltott futtában. Mihály talpraszokott.

— Na megájj! — dobta el a karikásosorát és utána vetette magát a lánynak.

Ágnes lihegő forró rémülettel szedte a lábát. Mihály a kizlaknál érte utól. Elkapta. A lány, hamvas, halványpiros arcoeskája tüzelt a pirtól, szöke haja hoklokára hullott futás közben. Remegő kis ajka egyszerre könyörgésre görbült.

— Ne báncs. Nem ijesztelte meg többet — emelte maga elé összekulcsolva a kezét.

A gyerek lihegett. Az orrán keresztül fújta a levegőt.

— Hányszor mongyam még, velem ne jács — mondta fenyegetően. — Most mögtanítalak.

— Üss mög akkor, de gyorsan.

— Majd inkább mögrázlak.

Meg akarja markolni a lány karját, de az gyorsabb volt, kirántotta magát a kezéből és ismét futásnak eredt. De néhány lépésig vitte csupán, a gyerek megint elkapta. A lány védekezett.

— Engedy, mer kiáltok!

— Kiált, bánom is én.

Összeakaszokdottak. A gyerek erős volt, kemény, inas, széljáró, de hajlékony, rugalmas, szilaj volt a lány is. A gyerek nagyot dobantott a lábával, a lány csavart a derekán, a következő pillanatban már lent is voltak a földön.

A lány kétségbeesve kiáltott:

— Erisz!

A gyerek akaratlanul is a szemébe tekintett. Karja ebben a pillanatban elernyed. Furcsa, ijedt reszketéssel emelkedett fel. A lány is talpra ugrott.

Nem szóltak, hangtalanul nézték egymást. Azóta, hogy együtt voltak, most történt először, hogy átriadt rajtuk a félelem, az a különös, testüket-lelküket elbágyasztó, félelmetes és mégis édes fájás, amelyet eddig csupán álmaikban éreztek és amely még akkor is a csillogok magasságából hullott rájuk.

Mihály szólt meg:

— Mőhecc — mondta tompa hangon. színlelt haraggal, hogy elleplezze valahogy zavarát.

A lány óvatosan hátralépett.

— Mők is — mondta halkan, majd amikor fület mutatott a gyereknek és megfordulva, biztonságos távolságban érezte magát, számárvad futással rohogott el a tanya irányába.

A pitvar előtt az asszony, Julis várta.

— Hát te? — szólt rá, összehúva a szemét, amikor a lány belépett az eresz alá.

Ágnes egyszerre megriadt.

— Kinn vótam.

— Hun?

— Kian... — mondta a lány védekezően.

Az asszony munkában korán elnyűtt, nehéz természetű, szeplősmérgű teremtés volt. Nem volt gyereke, hát a lelke mélyén meggyűlt a keserűség minden fiatal élet iránt. Nem szere

rette se a gyereket, se a lányt. Most is elragadta az indulat.

— Hej!... — öntötte el a méreg. Meg akarta markolni a lányt, de ebben a pillanatban érintést érzett a vállán.

— Na csak, na csak — mondta egy szelid hang.

Az ura volt. János. A hatalmas ember gyengéden arébb tolta a lányt. Az asszony szembe fordult az emberrel. Feszegette mellét a vihar.

— Eltakaricsa kigyelmed ezt a... — fuldoklott. — Eltakaricsa, még ebbe az órába, különben kettéhasítom a fejed, de még annak a másik könyérpusztítónak is.

Az ember értette, értette nagyon is. Békítette most is, akár mások.

— Majd — mondta meleg tiszta hangon. — Majd elkövetközik most mán nemsokára ennek is az ideje.

A lány elődalgott, ment a dolga után, az asszony egész lényében felzaklatva, befodult a pitvarba.

Ágnes lélek nélkül szaladgált egész nap. Bujkáló reszketéssel várta az estét. Lassan csönd borult a tanyára. Ágnes megvárta, amíg a hold fölhágott, akkor óvatosan földre ereszkedett a vackáról. Lábujjhegyen indult meg a caklak felé, ahol a gyerek aludt. A szérúnél megállott.

— Mihály?

Zizzent a szalma.

— Na?

— Én vagyok.

A gyerek felült.

— Té?

A lány odament hozzá, leült mellé a szalmára. Az égen némán világitott a hold, körülötte halkan zengett a nagy éjszaka.

A lány a gyerekre nézett.

— Aszonta, mán most percig se tőr bennünket tovább.

A gyerek a szíve verését hallgatta.

— Szóval monta?

— Szóval.

Mihály hallgatott. Az eget kémlelte. Nagy idő után szólt meg.

— Az mög ott a Fiasztúk.

— Melyik?

— Az, amelyik ott terelgeti a csalággát. Messziről erre hozta a szél a távoli rétek illatát. Az őj arcukba hullatta harmatát. Mihály már fekiútt, kezére hajtotta a fejét, Ágnes is.

Így lepte meg őket az álom.

Az asszony darabig még állta, akkor, hogy a lány ösztörtözte az egyik tejeskőcsögöt, ki-tört belőle.

— Vagy ű, vagy én! — fordult szembe az urával.

Az ember eltorzult. Nagynak találta a békesség árát. Dehát az volt az első, mégisesak el kellett határozni a magát.

— Jó na, akkor Ágneset beviszöm — mondta borusan.

Már minthogy bemegy vele a városba és el-állítja valami rendes házhöz, ha már nem lehet másként. Később oda is szólt Ágnesnek:

— Oszt röggel mög mönyünk.

— A városba?

— Oda.

A lány elsápadt.

Ágnes előtt összeszaladt a világ. A gyerek is hallotta, de nem szólt semmit rá. Várt éccakáig, akkor fölkel, beóvakodott a tanyába. A kamrába ott lógott a tarisznyája. Csak úgy, üresen, a nyakába akasztotta. Cizmáját átvette a vállán, akkor előrébb batorzkodott.

— Ágnes? — szólt be suttagó hangon az eresz alá.

A lány fölrezzent. A vacok alól kiemelte a batyuját. Odalépett Mihályhoz.

— Hunnan tudtad, hogy mönni akarok? A gyerek ránézett. Ebben a pillanatban előntötte szívét a forróság.

— Nem tudtam, csak éppen szólni akartam, hogyha mán így van, akkor inkább én mők.

— Hová?

Mihály eltekintett a messzeségbe.

— Arra, amerre a fölök mönnek. Megindultak. A dülőútra érve, a gyerek letépett egy itmaradt buzavirágot.

A lány a szívére emelte a kezét.

— Csak el né fogyna darab ideig az éccaka. Mentek. A gyerek odanyujtotta a lánynak a buzavirágot.

— Ezt mög hozd té. Bírod, nem nehéz. A lány elvette tőle. Fogta a kezében. A virág-bokrétája ott hajladozott éppen a szíve iránt.

Mentek az úton és a por halkan elsímult a lábuk nyomán.

Minden családban nélkülözhetetlen a „MAGYAR NŐK KÖNYVTÁRA” sorozatban most megjelent

Az úriház ábécéje

című legújabb kiadvány, amely a társasági, társadalmi szokások, látogatás, vendéglátás, öltözködés, ajándékozás stb. problémák labirintjében megbízható útmutató. Külön fejezetben háziorvosi felvilágosítások tájékoztatják az olvasót a fiatal anyák és csecsemők gondozására, táplálására, gyermeknevelésre és sok más, az egészséggel összefüggő tudnivalóra. Ismerteti a lakásberendezést, tájékoztat pályaválasztásnál, háztartási és kertészeti kérdéseken.

A könyv ára előfizetőinknek 80 fillér

E filléres árért azonban csak úgy adhatjuk, ha előfizetünk a negyedévi P 6.60 előfizetési díjat a könyv árával együtt beküldik.

AZ ÚRIHÁZ ÁBECÉJE-T ajánlatos mielőbb beszerezni, mert ebben a rendkívül kedvezményes árban csak addig részveszülhetnek előfizetőink, míg a korlátolt számban rendelkezésünkre álló könyv ki nem fogy.

HITTAN-VIZSGA

IRTA KÁRPÁTI AURÉL

Gyümölcs- és porzóságú, savanykás június délelőtti. A nap átűt az osztályon s aranycsillamot szór a levegőbe. Egy légy dong az ablakon. A meszelt falak riadt csendjében úgy szól, akár az örökkévalóság vége-várhatalan, transzcendentális zenéje. Mint az Aquinói valamelyik hétszázszentendős antifonája. Alszik a tábla. Piros vonalci belefakultak a szivaccsal szétmázolt krétporba. És alszanak a gyerekek is, hiába tágul kerekre a szemük. Delejes mozdulatlansággal ülnek a csokoládé-színű padokon. Negyvenkét-pár karbatett kéz, negyvenkét kopaszra nyírott, izzadó fej. Negyvenkét éretlen kis görögáginnye. Reményes, bár ki tudja: milyen nyár jön rájuk? A szekrény és a számológép között — nyirkos nádszéken — drukkáló mamák sora. (Hittanvizsgára mindig csak a mamák járnak.) A katedrán, pohárban, hervadó szegfű-bokrétá, mögötte a tisztelendő úr. Ujjai a vékony ezüstláncan lógó keresztel malmoznak, míg maga hivatalos komolysággal adja fel a kérdést:

— Mi végre vagyunk a földön?

Bennem egyszerre harangozni kezd valami elsüllyedt emlék. Az Egri Kis Katakizmus első kérdése. Mert ez igazán az első, a legelső kérdés. Megrezzenek: Istenem, milyen határozott, megnyugtató választ tudtam rá adni hétszendentős koromban a tisztelendő úrnak. S talán — magamnak is. Hiszen tölem is kérdezték. Ugyanígy, ugyanebben a formában. Ahogy tavaly, két éve, tíz-húsz esztendeje... Afrikában, a mult század derekán, valamikor az én kistüi-apámtól is kérdezték. Vagy a nagyapámtól, a zsámbéki iskola földes klasszisában, anno 1815, amikor Napoleon a Bellerophon fődélzetén már Szent Ilona felé tartott, s ahogy ma is kérdik, szerte a városban, más iskolákban, más tájakon, sőt más világrészekben is. Afrikában, a Zambézi mellett, ahol Páter Urge apostol-szakállú tanítványai tartják a vizsgát, ugyanígy tevődik fel a kérdés és a kicsi, gyapjas négerfejek ugyanúgy töprengenek a válaszon, mint ezek itt most. Azazhogy — nem is töprengenek s éppen ez a csodálatosan szép, de habozás nélkül felelnek rá. Miként e pillanatban a kis Kopeckzy, aki föláll a harmadik pad szélén, kék-csíkos trikóban, tisztára súrolt arccal és fújja a mélyértelmű választ, törhetetlen biztossággal, hétszendentős ártatlansággal, megindító hittel:

— Avvégre vagyunk afföldön, hogy Istent megismerjük, Őt szeressük, Neki szolgáljunk és ékképp üdvözüljünk...

Milyen egyszerű. S milyen titokzatos. Hogyan is feledkezhetik meg erről az ember, mire felnő. A káté bölcs feleletét elfelejtjük s azután már csak a gazdátlan kérdés nyugtalanodik tovább bennünk: mi végre vagyunk a földön? Ezt kérdezzük minden más kérdés mélyén, szüntelenül. Erre várunk választ írótól, tudóstól, művésztől. Hiába. Mert erre az egyre, a legsürgősebbre és legfontosabbra, erre a legelsőre, amely után — felelet híján — botorság másodikát felvetni, se Goethe, se Kant, se Michelangelo nem válaszol. Vagy kétezer kötet szorong itt a szobám tele polcain, amelyek előtt ezt írom, de hasztalanul lapozom fel rendre valamennyit; olyan megnyugtató választ egyik sem ad, mint a kis katekizmus a hétszendentős Kopeckzynek. Igaz, ő talán nem is érti egészen minden szavát ennek a klasszikus

válatlanlanságba kristályosodott, időt és teret legyőző feleletnek. Mit tesz az? Neki mégis nagyobb kincse van mindnyájunknál, akik — fájdalom — elmultunk hétvések: a ki. Hit abban, amit mond. Mert ő azt is tudja, hogy mit tesz hinni? — bárha a tisztelendő ezt már nem is kérdezi, csak helyeslően bólint: jól van, fiam, Kopeckzy... Bizony, jól van. Nem is álmodod, kis Kopeckzy, milyen jól van. Hiszen te a legnehezebb kérdésre feleltél a világon. S még afelől is nyugodt lehetsz, hogy egyszer, később, ha majd az a kis dinnye ott a nyakodon bölcsesség-bélű, komoly tökké érik és kérdezetlenül, magától veti fel a kérdést: mi végre vagyunk a földön? — okosabbat, mélyebbet, igazabbat és többet akkor sem tudsz felelni. Mert hiába találmányok és rendszerek, kinyíló csodák és sugárzó szépségek: mindezt csak a második, tizedik vagy századik kérdést feszegetik. Az elsőt, a legelsőt óvatosan és reménytelenül kerül ki, hogy nyilván örökre válasz nélkül hagyják. Milyen jó, hogy te ezt még nem tudod, Kopeckzy. S milyen szomorú, hogy mire negyedszer-ötödösöd fordul föléd a hetedik esztendő, menhetetlenül rájössz te is a mi felnőtt, választatlan, üres bölcsességünkre.

Amellyel élni alig lehet. Hát még üdvözülni.

SZERETLEK!

Hallod, milyen szépen cseng ez a szó:

SZERETLEK...

Ebből a szóból el nem vehetnek...

SZERETLEK...

Hallod, milyen teljes, milyen gyönyörű?

Milyen tökéletes, kerek, ép, gömbölyű:

Egész, csorbítatlan, szent valóság...

Milyen ragyogó, égi boldogság:

SZERETLEK...

Hallod, hogy csilingel, dalol, kacag...

SZERETLEK...

Édes melegéből el nem vehetnek...

SZERETLEK...

Hogy perzsel, hogy éget, hogy izzik, hogy

forr...

Hogy kábit, részegít, szédít, mint a bor...

Szikrázik, patlog, gyújt, ég, lobog...

Hallod? Az őszi szélben ott zokog...

SZERETLEK...

HORVÁTHY ELZA

Ormok beszéde

A völgy felett át ormok szava száll.

Csend, Pataktal és fenypessustorgás

Magasba int mértelen sziklaszál.

Mélységbe hull büszke fenti forrás.

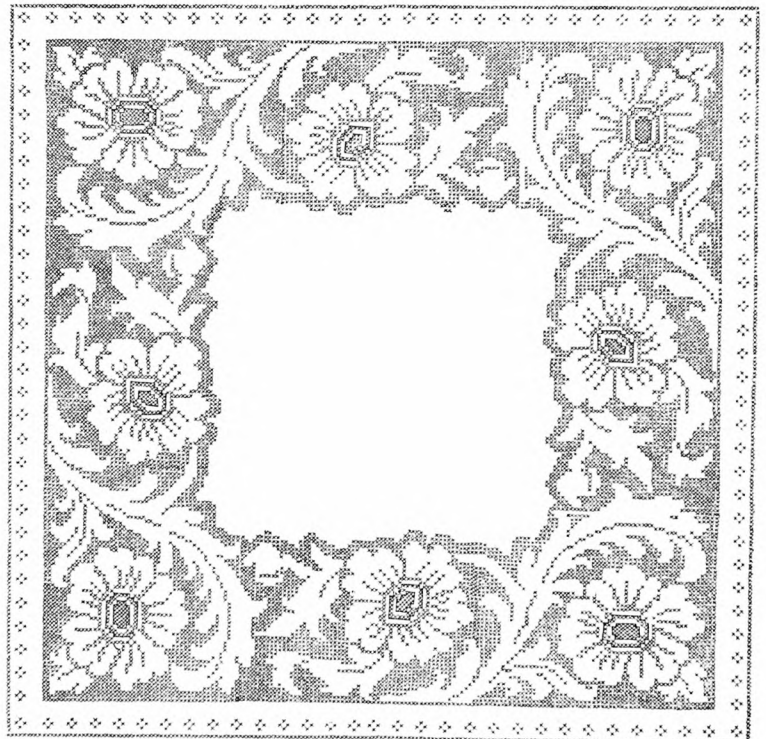
Allok fenn a Hargitán, a tetőn.

Nő köröttem a csend és a setét.

Csillog gyút a csücs felett reszketőn.

Küldt az Úr az ég üzenetét.

HEGYALJAI KISS GÉZA

Keresztöltéses milió. Fehér pamutvászonra előrajzolva, 80×80 cm méretben, a kidolgozásához szükséges színtartó piros-kék-sárga, vagy rózsaszín fonállal együtt P 13.50. Ugyanez nyerszínű házivászonra előrajzolva, fonállal együtt P 16.50. Beszerezhető a Muskáli Kézimunkaboltban, Budapest, IV., Régi posta-utca 12. szám és Szeged, Kárász-utca 3. szám.

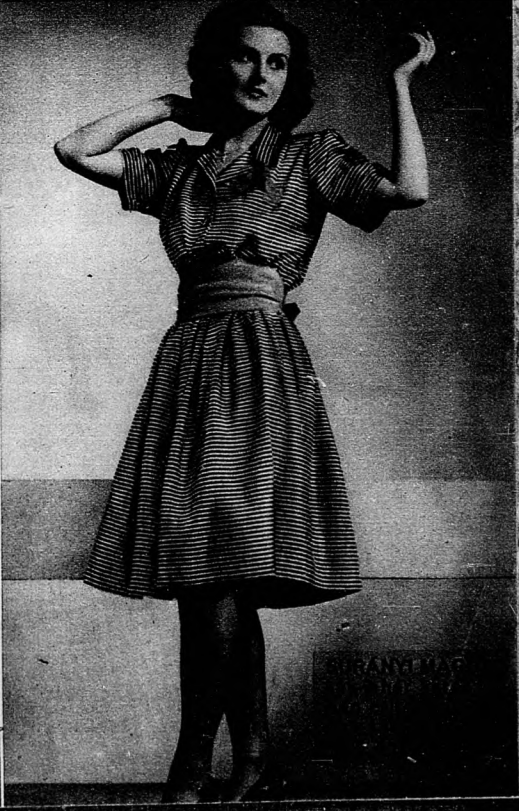
DIVAT

BORNEMISZA ÉVA
nyerszín barna
pagyvirágos len-
vászon parasztsok-
nyája, barna ingblúzzal

BORNEMISZA ÉVA
kékfestő karton
kerti ruhája, piros-fehér
pettyes blúzzal

BORNEMISZA ÉVA, SOMLO VALERIA ÉS SURÁNYI MAGDA NYÁRI RUHATÁRABÓL

Pepita taffi se-lyemruha, piros bőrövével, fehér csipkével díszítve

Sötétkék alapon nagy virágmin-tás kasmír pe-raszt szoknya, fehér lngblúzzal

Világoskék csi-entűng köszűm, 2 nagy fele-kozt zsebbel

Kék-fehér pa-tya és müllsallert ruha, fehér balis-zi pikézott csipké-díszsel

PÉRELY GABI
MÜLLER MÁRTONNÉ
IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 15
SZALONJÁNAK
MODELLJEIBEN

MÜLLER MAGDA barna-fehér-koekés ház-szótt és kosztűmkabája barna szoknyá-val és fehér madeira blúzzal

Fehér alapú tisztase-lyem, bordűrös em-primé díslutáni ruha caokorra kötött övvel

Világos téglaszínű
chantung
kosztüm
beállított övvel,
4 zsebbel

Hernyóselyem emprimé, széle-
sebből kekenyebbe átmenő
színes virágminta, kimonó
szabású, egész rövid ujj

Páprikapros
kőnyű szövetkabát,
egy gombbal és
beállított övvel

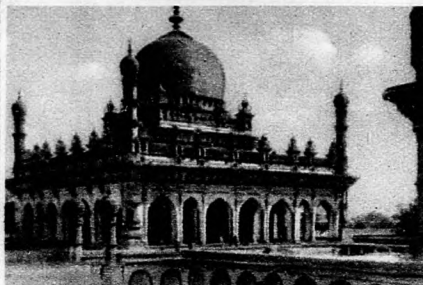

Kék-fehérpettyes selyemruha fehér batiszt-plisszé díszítéssel

HAVAS LÁSZLÓ SZALON

V., DEÁK FERENC-U. 15

FRANK IRMA-KALAPOK

A HINDU NŐ ÉLETE

A »Múbarát« pünkösdi kiállításán három művész szerepel: Kühner Ilse negyven színes grafikával, Kerényi Jenő tehetségesebb szobraival és Tóvári (Tóth) István érdekes festményeivel. Kühner Ilse karsú, fiatal, szép, szőke nő, rendkívül érdekes jelenség. Képei nagy feltűnést keltenek, meglepő színekkel, finom tónusokkal dolgozik, kitűnően rajzol is — ami nőnél valóban ritkaság. Tájképeket, figurális kompozíciókat mutat be, hortobágyi parasztságos nyomatokat. szép magyar gyerekeket. Mindögyike képe rendkívül plasztikus, meglátszik rajtuk, hogy Kühner Ilse nemcsak festő, hanem szobrász is. Ezt a gyűjteményét külföldön is kiállította már, legutóbb Svájcban került a nyilvánosság elé. Kühner Ilse furcsa, idegen akcentussal beszél magyarul: svájci származású, Bazelben született és Indiában nevelkedett. Néhány éve él Magyarországon, az ura kiváló magyar zongoraművész. Kalandos élete volt, bejárta csaknem az egész világot.

Kedvesen meséli:

— Családom, vagyis »őseim«, négy generáción keresztül misszionáriusok voltak Indiában. Dédapám úttörő munkát végzett, egyike volt a legelső misszionáriusoknak. En véletlenül születtem Bazelben: amikor a világra jöttem, a szüleim Svájcban nyaraltak. De nemskára visszamentek Indiába és engem is magukkal vittek. Boldog gyermek voltam. Tündéresébe illő, csodálatos vidéken éltünk, Délnyugat-Indiában, a Malabar-parton. Azt hiszem, ez a táj, nemcsak Indiában, hanem a földkerekségen is a legszebb. Olyan szép ott a természet, olyan gazdag és dús a vegetáció, hogy az ember elkábul, azt hiszi, álmodik. A folyóban elefántcsordák fürdenek, hatalmas kókusz palmaerdők, banán ligetek, furcsa színes virágok mindenütt és mindenféle gyümölcs elképzeltetlen bősége!

— Hogy bírja a klímát az európai?

— Nagyon nehezen szokja meg. Eleinte farsztja a mozgás. Hónapokig nem esik az eső. Ilyenkor megáll a levegő, az emberek

fuldokolnak, az állatok vánszorognak, kiszárad a föld és a természet elalél. Sőt, végén várja minden élőlény az esőt, a monszont. Amikor végre megérkezik, mindenki magához tér, megindul a munka, az emberek fürgek és tevékenyek. Az eső hónapokig esik éjjel-nappal. A végén persze ezt is megűnják. A monszont megelőző időkben a tehetősebb európai felmegy a Kék-hegyekbe, a Nilagiri eukaliptusz-erdőibe és ott, kétezerméternyi magasságban gyűjt újabb erőt a klíma elviselésére.

— A misszionáriusok?

— Kórházakat építenek, higiénára tanítják a hindukat és igyekeznek kiszabadítani őket a babona súlyos béklyóiból, amelyek kivált a nőket tartják rabságban. A misszionáriusoknak a legnehezebb a dolguk a női kórházakban. A beteg a szent tó vizét akarja inni csak. A szent tó, elhanyagolt kis tavacska, szárazságra fürdenek benne, vízében fertőző bacilluskok hemzsegnak. Az európai ápolók a legnagyobb ravaszsággal csempésznék a beteg szájába tiszta, friss vizet.

— A hindu nők?

— Gyakran nyolcéves korukban férjhez mennek és kilenc-tíz éves korukban gyermeket szülnék már. Szervezetük természetesen megsínyli ezt. Ezek a parányi asszonykák még nem értek meg az anyaságra és ez satnya gyermekükön is meglátszik. A modern India erősen küzd a lányok túlkorai házassága ellen.

— Milyen a hindu házasság?

— Az alsó kasztok nője szörnű elnyomásban él, valóságos rabszolgája az urának. Legfontosabb feladata, hogy szüljön. A brahman nő emancipáltabb már, kivált az Európát-járt családokban. A hindu nő odaadja a szerelmét és jó feleség. A modern hindu házassága rendszerint boldog, noha a legtöbb hindu férj nagyon féltékeny. A feleséget tulajdonának nézi, a nő megsérti az urát, ha egy másik férfit észrevesz. A hindu férfi gyakran vesz feleséget európai nőt, de a hindu nő a legkritikább esetben megy férjhez európai férfihez. A hindu nő büszke arra, hogy hindu és jobban ragaszkodik a tradícióhoz, mint a férfi.

— A kasztok?

— Sok helyen a kasztrendszer ma is nagyon szigorú még. A »pariaha«, a kasztnélküli nagyon szegény, a falu végén lakik, mint Magyarországon a cigány. Tílos az utcán a brahman közelébe mennie. A legfőbb kasztok: a paraszt, a kézműves, a kereskedő és a katona. A brahmanok kasztja a legelőkelőbb. A brahmanok közül kerülnek ki a papok is. Mennél előkelőbb kasztból származik valaki, annál világosabb a bőre. A brahman nő olyan, mint a napbarnított európai. A pariaha nagyon sötét bőrű.

— Hogyan öltözik a hindu nő?

— Ruháját »sari«-nak hívják. Rövid, tarka kis boleroszerű blúz visel, a derékából vé-

kony, meztelen csik látszik ki. Csípője köré nyolctíz méter selyemanyagot csavar, amelynek a végét vállára dobja. A sari Dél-Indiában fehér, a gazdagok arannyal átszőtt. A hindu nő rendszerint meztelen jár, olykor kis szandál hord. Járása gyönyörű, lépései nesztelének, az ékszeres csörgéséről halljuk csak meg, amikor közlekedik. Teleaggatja magát ékszerekkel. Karján könyökig karpeceket csillogtat, lábujján drágaköves gyűrűk, bokáján aranykarikák. A gazdag nő félkilós aranyfülbevalót is hord. Az orrára rubint és gyöngyöt illeszt. A bársonyos, barna, olajos bőrön szépen fest az ékszer. Az első kasztbeli brahman nő a homloka közepén krétával rajzolt vörös jelet visel.

— Milyen a nő élete?

— Csupa félelem és csupa küzdelem. Fél a rossz szellemektől és különféle babonás jelektől. Mindenért a nőt okolják. Mikor a gyerek beteg, a nő a hibás, mikor a férjnek valami baja történik, akkor a nőt vádolják. Azéiőt a halott férj mellé eleve teneték el az özvegy feleséget. A kormány ma tiltakozik ez ellen, de sok helyen hiába. Az özvegy nőre, ha életben marad, szomorú sors vár. Mindenki azzal gyanúsítja, hogy ő okozta a férje halálát.

— Dolgoznak a nők?

— A teatlétvényeken és a földeken. Természetesen a szegények csak. Amióta Gandhi elrendelte, hogy minden nő magasztotte ruhát viseljen, minden házban akad szövészek: a nők szorgalmasan szönek.

— Milyen az étkezés?

— Húst nem esznek, mert a hindu hisz a lélekvándorlásban és attól tart, hogy valamelyik állatba egyik ősenek a lelke költözött. Főételük a rizs, amelyet erős fűszerrel, az úgynevezett »curry«-vel fűszereznek. Kókusztejet isznak és rengeteg gyümölcsöt esznek. Kedvelt italuk a pálmabor, eztől könnyen megmámorosodnak. Amikor a férfi evett már, a nő a gyerekekkel együtt, külön étkezik. A földön keresztetett ül, bal kezével esznek. Kézsel kis golyókat formálnak a rizsből. A gazdagok asztala fölött óriási »pangha« vagyis legyező. Valamelyik szolga húzogatja, hogy a szobában a forró, fojtó levegőt megmozgassa. A legnagyobb élvezetük az, hogy a »betel«-levelet rágják. Még azzal sem törődnek, hogy megfertekedik tőle a foguk. Európában cigarettával, Indiában betel-levéllel kínálják a vendéget. A hindu minden étkezés után megmossa fogát. Ezt is, a pontta többször való fürdést is, vallása írja elő.

— A vallás?

— Mindenbe beleszól. A szüle'estől a halálig a hindu minden percét szabályozza. Amikor az európai Bombayban partraszáll, elámul azon, hogy az utcán mindenfelé tehenek járkálnak, az autók kikerültek őket, a forgalom megáll, nehogy a szent állatoknak baja essék. A misztikus India nemcsak frázis, hanem valóság is. Az európainak örökké megfajthatatlan. A modern élettel élő, művel hinduban is mindig megmarad a miszticizmusra, a titokzatosra való hajlam. A titokzatos tudományok őrzői a joghy és a fakirok. A joghy különféle, furcsa pózba merevedve abból él, amit az adakozóktól kap. Ismertem egy híres, hindu szent embert Sadhu Sindhar Singhnek hívták: egy télevig állt fállábon. A fakirok fantasztikus mutatványokkal büvölik az embereket. Eleve tenetettik el magukat, tízes parázsra, éles szökekre fekszenek: tökéletesen érzéketlenek a fájdalommal szemben. Ha a házban kobra kigyó tanúzik, a kigyóbüvölő furulyával csalja ki rejtekhelyéről.

— Visszavagyódik Indiába?

— India furcsa, buja színei lángalobantják a művész fantáziáját. Sok indiai tárgyat képelt festettem. Szeretem Indiát, de boldog vagyok, hogy Magyarországon lehetek. Két nyarat töltöttem a Hortobágyon, ott tanultam meg magyarul, ott ismertem meg a magyar népet, azt a tehetőseget, rokonszenves, nagyszerű fajtát. Minden szeretetemet és ragaszkodásomat belefestettem hortobágyi képeimbe!

Izsáky Margit

Reggel, délben, este – karton

Sohasem volt olyan nagy divat a karton, mint most — talán azért, mert drága és mert nincs.

Most végre rájöttek a nők, hogy a legkellemebb nyári viselet. Jól mosható, könnyű a vasalása, mennyivel többet kell kintlanni egy nyersselyem, vagy lenvászon ruhával. Éveken keresztül az volt az elegáns, aki állandóan talpig imprímébe öltözött. Ma a kockás kartonnak, amelyből valaha csak cseléd-ágyneműt csináltak, ugyancsak felment az árszija. A legdrágább szabónők készítik az «egyszerű» karton ruhácskákat. Nincsen ebben ráció, — de hát a nők sohasem öltözködtek észokok alapján.

És így bizony a kartonról lekéstünk. Most szaladhatunk utána, vadászhatunk különböző eldugott kis boltokban maradákok után, avagy könyöröghetünk kedvenc segédünknek abban a bizonyos boltban, ahol évek óta vásárolunk, hogy de így, de úgy, nézzen csak utána, hátha mégis lesz csak egyetlenegy nyári ruhára való... nekem. Mert hiszen én, természetes, kivétel vagyok. Ezt mindnyájan ismerjük, ugyebár, hölgyeim?

Nagymamának vászon, unokájának karton. Ez ma a divatvonal. Negyven-ötven évvel ezelőtt félúton vászonruha nélkül elképzelhetetlen volt a nyár. Ropogósra vasalt, hófehér hosszúknővű vászonruhák, alatta csipkafodros fehér alsókkal... hajaj, mennyi szappan kellett hozzá. A mintás, virágos kartont nem kell tizen, nincs vele égengető gond, fontosabb a keményítése és vasalása, mint a mosása. És amellet nyolcszor-tízszer nyugodtan felveheti az ember, míg a fehér vászonruha, hát az bizony csak akkor szép, ha ragyogó tiszta. Legfeljebb háromszor lehet felvenni.

Mindent lehengerelnek a parasztszoknyák. Ez igazán az a divat, amit a nők maguk csináltak. Nem divatrajzolók alkották, egyszerre csak elkezdte valaki tavaly viselni... és azóta viseljük rendületlenül. Finom kasmirból, színes nyersselyem blúzzal, lehetetvékony selyemharisnyával és jó szandállal, nagy szalmakalappal még elegáns is lehet. Nemcsak nyaralóhelyen és nemcsak tizenhat éves kislánynak lehet felvenni. A parasztszoknya összeállításoknál aztán mindenki megmutathata, hogy mit tud. Milyen izlése van s főképpen mennyire találékony? A parasztszoknya a legjavasabb viselet azért is, mert semmiféle fűző nem kell hozzá. Jótékonyan eltakarja a kezdődő picit pocokot. Jól be lehet ebédelni és nem kell ügyelni a vonalakra. Mindenesetre előre is némi mérsékeltet ajánlok, mert a nyáron ki fog történi a parasztszoknyaláz és azért az mégsem egészen rendjénvaló, amikor negyvenéves családanyák rózsaszínű túllbluzokban és nagyvirágos kasmir szoknyákban szaladgálnak.

Mihez tartás végett közlünk néhány remek, viselhető parasztszoknya modellt.

Nemcsak fehér blúzzal lehet a parasztszoknyát viselni, sőt egyszerű sötét blúz is meggyőző — barna vagy sötétkék, — természetesen ez a mintától függ. A nyári ruhák legnagyobb része majdnem ilyen parasztszoknyaszerű, jellegzetes vonású, bő, ráncolt szoknya fölött a széles övet láthatjuk a keresztbecsikos kartonruhán is.

Rendkívül ötletes az a kis pepita ruha fehér csipkével díszítve, amelyet nem győzők eleget ajánlani, olcsó műselyemtől kezdve mosó taftig — vagy kartonig — minden jó erre a célra.

Hát nagymama kedvenc függönyanyagára, a pöttös mullra ki emlékszik? Évekkel ezelőtt telve volt a belvárosban egy kisebb üzlet kirakata színes pöttös mullal, sötétkéken rózsaszín pöttös, barna alapon sárga, feketén fehér himzett pöttös és még az Isten tudja hányféle fajta díszelgett a kirakaton. Senki se vette meg őket. Ma? A legdivatósabb anyag. Ez a sötétkék rózsaszín-pöttös kis mullruha horgolt csipkédíszsel, magassarkú szandállal és óriási florentin kalappal gardenpartyra is alkalmas viselet. A horgolt csipkédísz pontosan olyan csillagokból van, mint amelyet nagymama horgolt az öreg diófa-asztalra, vagy a komód tetejére. És amely kézimunkákat eltanulták aztán az unokák és szintén szorgalmasan készítették saját szalon-asztaljukra... Sok, ilyen apró csillaggal díszítik ezt a mullruhát. Nem azért mondom, de egy időben ugyanez a csipkeminta igen divatos volt — női fehérneműre is...

A valódi kasmir nagyon sokba kerül. Értéke és jelentősége egyenlő a shantungéval. Tehát sötétebb, esetleg törökös mintájú kasmir szoknyát nyugodtan felvehet negyvenéves hölgy is. A törökös minták ugyanis rendszerint igen diszkrétek... Semmiesetre sem ángolán rózsások!

Jószívvel ajánlhatom asszonytársaimnak még azt is, hogy próbáljanak valamilyen kis üzletben végbem felkutatni három egyforma nagy karton kendőt. Nekem ilyen van. Három törökös mintájú karton kendőből gyönyörű parasztszoknyám. Hat pengő volt az anyag. És én sem szeretném, ha nagy gimnazista fiam azt mondaná nekem, jaj anyukám, de furcsa vagy ebben a bokrurágó, kislányos szoknyában.

A háziszőtes anyagok divatosabbak, mint valaha. Nemcsak tavaszra: nyárra! Remek önálló kiskabátokat lehet csinálni belőlük. Egy ilyen háziszőtesből való kockás kiskabát elnyúlhatatlan, burcolja az ember Balatontól a gergyói havasokig. Persze, elegánsnak a shantung kosztium a legelegánsabb. Ötletes az a zsebes, öves forma, melyet bemutatunk. Az elpuszítáhatatlan imprímékből is adunk mutatógépet. Az egyik példa arra, hogyan kell az úgynevezett bordűrös anyagokat ruhában felhasználni, anélkül, hogy az alkalmazás módja egyhangú lenne. A másik egy keresztibe csikos imprímé ruha, szintén nagyon eredeti, viszont vigyázat, vastagít! Csak nádszálkisszoknyáknak ajánlható.

A pettyes és megint csak pettyes anyagokból újszerű az az egészen síma kis ruha, amelynek egyetlen díszje a fehér plissé fodor. Jöszemű varrónő, aki ismeri a szabás-minták varázs birodalmán túl az emberi test felépítését és tisztában van azzal, hogy pacienseinek, melyek a térbeli elosztásai, sikerrel kopírozhatja. Természetesen az eredeti ruha mindig szebb... Dehát ez nemcsak a varrónőitől és pacienseitől, hanem férjürem zsebbéli állapotától is függ.

Hogyan napozzon a száraz arc-bőrű nő?

Különös aktualitást ad ennek a kérdésnek a közelgő nyár, amelynek évről-évre visszatérő divatja a barna arc-bőr. Természetes, hogy minden nő igyekszik megszerezni ezt a valóban dekoratív és jól ható barnaságot, nem törődve azzal sem, hogy a meleg nyári nap ultrafiolet sugárjai komoly veszélyt is rejtenek magukban. Még a zsíros arc-bőr is kiszárad, hámlik és összehúzódik a napfény hatása alatt, *mennyivel nagyobb mértékben következik ez be a száraz, érzékeny arc-bőr-nél*, amely tápanyagokban különben is szegény és így kevésbé ellenállóképes.

Ne napozzon tehát a száraz arc-bőrű nő? Feltétlenül „igen”, de használjon minden napozás előtt

HORMOCITH B

krémét. A Hormocith-krém egy része ugyanis percek alatt felszívódik a bőrze, bőségesen táplálja a bőrszöveteket, miáltal megakadályozza, hogy a nap szárító hatására az arc-bőr összehúzódjék, a szem alatt és a száj körül szárazkálábok keletkezzenek és az egész arc elveszítse lágy, nőies jellegét, — míg a krém másik része a bőr felületén marad és bőséges olajtartalmával biztos, hatásos szer a gyors és egyenes lebarácsoláshoz. Külön előnye a *Hormocith B* krémnek, hogy használata által a *leg-érzékenyebb és a legfehérebb arc is* hámlos, *örörsődés és fájdalom nélkül lesz barna.*

Asszonyom, lehet tehát Ön is egyenesen szép barna úgy, hogy egyidejűleg még a száraz, érzékeny arc-bőrt is ápolja. *Ezt a kettős és rendkívül fontos eredményt kizárólag a Hormocith B krém biztosítja Önnek.* A testére használja tehát Asszonyom a megszokott napolaját vagy krémjét, de arcára... *mindig és kizárólag*

HORMOCITH B

Ez a speciális krém nemcsak egyenesen barnaságot, hanem nyáron is jóllápol arcot, üde megjelenést, szépséget, sikert és álmai beteljesedését fogja jelenteni Önnek. Kapható szaküzletekben. Egy tubus 4.55, takaréktubus 7.39. Magyarországi főraktár: Dr. Blittz drogeria, Budapest, Vilmos császár-út 23/a.

Ez a hír kimondhatatlan örömt okoz a Bonaparte-családban. Csak Louis sápad el. Egy percig némán áll a helyén, mintha számolgatna, aztán felderül. Feleségéhez rohan, lábához borul, kezét csókolgatja.

Most már nyugodtabban utazik el — az orvos mindtürelmetlenebbül sürgeti a pyreneusi gyógyfürdöket, de feleségének furesa parancsokat ad. Haza kell költöznie a Victoire-utcába s ha ki is látogat Malmaisonba, egyetlen éjszakát se tölthet anyjánál.

Hortense, akit ezek a hetek erősen megviseltek, megígér mindent. Nem tud, nem akar vitakozni. Úgy megcsókta már férje fureságát, hogy semmire se kér magyarázatot. Igyekszik gyengédnek búcsúzni Louistól, de mikor szobája ablakából látja, hogy férje hirtőzva elindul, boldogan lélekzik fel, majd zokogva borul — a nagy hírre megérkezett — Adèle karjaiba.

— Mondd, nem borzaszt, hogy örülök férjem távozásának? — zokogja. — Nem rettettes, hogy ezzel bebizonyítottam magamnak, sohasem fogom szeretni!

*

Bonaparte és Josephine megrökönyödve látják, hogy Hortense csomagol.

— Csak nem térsz vissza Párizsba? — kiált Josephine — a szűk Victoire-utcában töltenéd a tavaszi hónapokat?!

De Hortense kitart szándék mellett s csak akkor vállalja meg, hogy Louis parancsára cselekszik, mikor mostohaapja megharagszik.

— Férjed látogatóba se enged hozzánk? — csodálkozik Bonaparte. — Egyetlen éjszakát se tölthetsz Malmaisonban? Érted ezt? — fordul Josephinehez. De még mielőtt az válaszolhatna, elborul Bonaparte arca s olyan erőteljes csap az asztalra, hogy a szoba valamennyi bútor összeressen.

— Megőrült az a szerencsétlen! — kiált és kiset a szobából. Este hosszú levelet küld Louis után, de se feleségével, se Hortense nem beszél többé a dologról.

Hogy is beszéljen? Mondja el nekik, hogy legádázabb ellenségei, az angolok ismét felkavarták a régi ocsmányi pletykát? Rőpiratok jelennek meg róla Londonban s a konzuli rezsim ellenségei, gondoskodnak arról, hogy az angol rőpiratok utat találjanak Franciaországba is... Most, mikor a keserves évek után végre nyugalom van a határon túl is!

A meghódított Svájc, Észak-Itália és Hollandia, dacosan bár, de megadják magukat: Bonaparte kezébe teszik le sorsukat.

Ausztria és Poroszország hosszú, szívós ellenállás után megjuhászodni látszanak s mintha Anglia is gondolkodnék: folytassa-e az áldatlan háborút?

Csend van, szélcsend s ez áldott percekben bekörül ábrándozik Bonaparte. Minél tovább álmodik, annál gyakrabban csillan fel álmai-ban Franciaország koronája, majd egy másik korona: a római császároké.

Párizsban is helyreállt a rend. Az árak lemorzsolódtak, a dolgozói munkát találnak s vagyonkájá kamataiból ismét megéli a sokat szenvedett kispolgár... A megkínzott ország boldogan lélekzik fel a viharok után.

Hortense első fia békeéjében születik. Louis túlradó örömmel fogadja. De öröme épp oly fejelemzetlen, mint bánata. A kislíjának folyton a közelében kell lennie, szobájában kell hálania.

Egyhónapos sínes a gyerek, mikor Hortense, aki még mindig gyengélkedik, váratlanul meglátogatja anyja és Bonaparte. A Konzul

HORTENSE, A CSÁSZÁR KEDVENCE

TÖRTÉNELMI REGÉNY

IRTA BÁCSKAI MAGDA

IV. FOLYTATÁS.

sohase jön bejelentetlenül. Komoly, nagy oka lehet látogatásának.

Bonaparte egyenesen a kertbe tart, ahol a kislíj sötétlatta dajkaja. Josephine egyedül lép Hortense szobájába.

A fiatalasszony pamlagon fekszik nyitott ablaknál a késő órák napon. Térdein hermelintakaró, fején aranyháló, mely épp úgy csillog, mint szöke haja. Örömmel üdvözli anyját, de azonnal el is komorodik. Egy tekintet a szép, hervadó arca s Hortense érzi, hogy felhők gyülekeznek a láthatáron.

— Hol van a férjed? — kérdi Josephine.

— Elment — feleli Hortense, — de egy óra múlva itthon lesz. — Majd rosszat sejtve:

— Mit kíván tőle a mostohaapám?

— A kislíj! — feleli Josephine. — Örökre akarja fogadni s azt kívánja, hogy nála nevelkedjék.

Hortense feje hátrahanyatlik. Erre nem számított...

Bonaparte nem várja be, míg öccse hazatér. A látogatásról Hortense számol be hát férjének s ezúttal egyetértenek.

Nem adják oda gyermeküket! Nincs az a hatalom, mely elvehetné tőlük. Ha az örökbe-fogadás feltétele az, hogy a kislíj szüleitől távol nevelkedjék, ne adoptálja őt Napoleon. — De van-e jogunk ahhoz, hogy útját álljuk Charles jövőjének? — kérdi Hortense.

— Nem tesz-e majd szemrehányást, ha meg-nő? — kérdi Louis s hajnali tőprengnek Végül megállapodnak abban, hogy Louis levele-ben közli bátyjával elhatározásukat. Nem válnak meg a kislíjtól, inkább száműzetésbe mennek, mint Lucien.

Párizs felett szürkül már az ég, mikor a házaspár elválik. De Louis nem fekszik le. Közben lassan világosodik, megírja a levelet bátyjának.

Hortense, aki nem nyerte még vissza egész-ségét, késő délig alszik. Ekkor tudja meg, hogy Louis már el is küldte a levelet. A másolattal lép Hortense szobájába s miközben a

szükség, válj el Josephintől. Végy feleségül olyan nőt, aki gyermekkel ajándékoz meg...
— Hogy írhattál ilyet? — zokog fel Hortense — Nem érzed, hogy ezzel megölöd anyámat?

Louis rávillan s dühösen ugrik fel helyéről: — Sohase tudok kedvedre cselekedni! — kiált — Válassz már végre az anyád közt és köztém!

*

Josephine és veje sohase szerették egymást. Louise már akkor haragudott a szép Beauharnais asszonyra, mikor Napoleon udvarolni kezdett neki.

— Nem látod, hogy férjet akar fogni, be-akar fanni? — sziszegte azzal a feltékény ha-raggal, mellyel Hortense beszélt a Cizmáskan-durról.

— Bár igazad lenne! — mosolygott Napoleon. — En lennék a legboldogabb embere, ha a vicomtessé tényleg férjet akarna fogni bennem!...

— Ezt a rosszírót nőt akard feleségül venni? — folytatta Louis. — Mindenki tudja, hogy...

— Hallgass! — dörgött rá Napoleon oly félel-metes hangon, hogy a fiú elnémult. — Gyerek vagy, nem érted, mit beszélsz — és boldogan vette feleségül Barras barátnőjét.

Louis érzelmei nem változtak, mióta Josephine veje lett. Josephine hajdani rokonszenve azon-ban ellenérvé sötétlő leánya boldogtalansá-ga láttán s gyűlölettel, mikor tudomást szer-zett veje leveléről.

A két fivér, Napoleon és Louis viszonya is el-romlott s bár a Konzul nem vetette fel többé az örökbefogadás kérdését, Louis sértetten vonult el brigádjához Compiegnebe. Viselkedése nem tűnt fel senkinek. Az országot most csak az érdekelte, hogy Bonaparte a nyugati tenger-partra gyűjtötte hadait. Minden szem Boulogne felé fordult, ahol az ország elite-csapatai tábo-roztak. Ott horgonyzott a flotta is, hogy a dik-tátor egyetlen intésére megtámadja a régi ellenséget: Angliát.

Bonaparte, kinek testvéri szíve nem tűrt családí haragot, meghívta öccsét és mostoha-leányát a boulognei táborba. Vegyenek részt a se-regszmlén, legyenek jelen a történelmi pillan-atban, melyben a francia hadak megindulnak a gyűlölt sziget ellen. De Louis nem fogadja el a meghívást. Betegét jelent. Talán nem is ok nélküli. Az izgalmak megviselték. Hortense társalkodónője kíséretében utazik hát Boulogneba. Szíve büszkén dobban meg a festői tóvár lát-tán. Igen, itt összegyűlt az ország színe-java! Ez a sereg, mely fél-Európát meghódította, győzni fog most is. Hortense mosolygva intéget a díszszemlén felvonuló csapatoknak.

De a derült ég fekete felhő vonult. Elsötétíti a partot, a tengert, mely szelid kékből mérge-szölddé változik egy pillanat alatt. Mi történik, ha a tenger megharagszik Bonapartára, ha ez a gigászi vállalkozás: a sziget elárasztása nem sikerül?

Hortense mély aggodalommal nézi az előtte vonulókat s egyszerre eláll a sziverevén. Tán-coló levon feléje vágat egy fiatal tiszt, akinél dalásabbat, hódítóbbat nem látott soha. Szeme kihívóan csillan, arcán két vidám gödör támad, amint Hortensera mosolyog s abban a percben,

Levél kis húgomhoz

Lelekednek nyugodt, mély, két tavában
Meglátzanak-e még a csillagok?
Mésé álmodok-e még az éjszakákon?
Nyugodtak és szépek-e a nappalok?

Cseresznyefavirág-koszorúval
Barna hajjában, — jász-e még?
Híszed, hogy eszengnek a harangvirágok?
Ha felettük tündöklően kék az ég?

Híszed, hogy a rózsák nevetni tudnak,
Ha rájuk napfény-esők ragyog?
Híszed azt, hogy az emberek fehérek?
S a szerelem fenyés, — mint a csillagok?

Híszed? A barátság tiszta, jó víz?
Melyből zavartalanul itatsz?
S híszed, hogy a sző mindég azt jelent,
Ahogy te szőlsz és te — gondold azt!

Idealizmus fehér zászójával
Boldog kezekben, meddig ívsz Te még?
Hát csak lobogtassd, neved, álmódj szépet!
Amít bent hordasz, óh, csak az — a szép.

KOVÁCS TUNDE

mikor kardjával tiszteleg, kísüt a nap, s megvillan az acél.

— Ki ez az ember? — akarja kérdezni Hortense s már ajkán a szó, amikor visszafojtja. Eszébejut fogadalma, melyet levélbe is foglalt, mikor Adélenek ezt írta:

„Ha valaha utamba kerül egy férfi, akit szeretni tudnék, elmenekülök, elrejtőzöm előle...“ Nem kérdi a tiszt nevét, de megkönnyebbülten sóhajt fel, mikor arról értesül, hogy Bonaparte elvezényelte csapatait a tengerpartról. Elhalasztotta az inváziót. Hadait a mozgolódó osztrákok ellen gyűjti.

Ez a jó hír Hortenset Compiègneben éri. Ide költözött férjéhez, míg Párizsban átépítik a Cerutti-utcai palotát, Bonaparte ajándékát.

— Nem lakhattok ebben az ócska házikóban — mondta utolsó Victoire-utcai látogatása alkalmával — családomnak rangjához méltóan kell élnie — s másnap megüzente Louisnak, hogy a Cerutti-utcaban egy szép régi palotát vásárolt számára.

Hortense könnyek közt búcsúzott anyja kis házáztól. Élete legboldogabb éveit: lánykorát élte falai között. Ezekre az időkre gondolt Compiègneben. Szereti a kisváros idillikus csendjét. Örül, hogy Louis is megnyugodott, megszedülkedt kedvelt katonái között.

De a nyugalom nem tart soká. Vészír riasztja fel álmodozásából Hortenset. Párizsban összeesküvést lepleztek le. Az összeesküvők meg akarták gyilkolni Bonapartét, ki akarták kiáltani a királyságot. Valamennyien rojalisták, valamennyien az ország legelőkelőbbjei közé tartoznak. Vezetőjük Moreau tábornok, kedvence a régi-világ arisztokratáinak, kiket se szépséggel, se vesztegetéssel nem tudott magához édesgetni Bonaparte.

A gógós Saint-Germain-kerület e kopott lakói sohase jelentek meg Josephine fogadóestéin, sohase kértek elkobzott vagyonukat. Zárkóztan éltek elhanyagolt palotáik mélyén. A Bourbonokat tartják Franciaország legitím uralkodóinak. Bonapartét bítorlónak tekintik. Ellentétben a néppel, melynek szemében Bonaparte az ország egyetlen, igazi vezére.

Mire Hortense és Louis Párizba érnek, olyan a város, mint a megholygatott méhkas. A nép dühös tüntetéseket rendez az összeesküvők ellen, lelkes élnzés közben vonul a Tuilériák felé.

Hortense és Josephine osztott érzésekben töltik e napokat. Remegnek Bonaparteért, de elenségeit nem tudják kellőképpen gyűlölni. Ezek a gógós, keserű arisztokraták abból a világból valók, melyből a kivégzett Beauharnais és Josephine származik. Mindent elkövetnek hát, hogy a halálraítelt összeesküvők számára kegyelmet eszközöljenek ki. Moreau tábornok, az összeesküvés feje, Hortensentől köszönheti életét, neki köszönheti, hogy útlevetet kap s kivándorolhat Amerikába.

Ez némileg enyhíti a Saint-Germain-kerület elkeseredését. A francia polgároknak is szetik Bonaparte nagylelkűsége. Idegenkednek a beszólattól, mely oly sok vért ontott a forradalom alatt... Lassan lecsillapodnak a kedélyek... s ekkor végzetes tette ragadhatja magát Bonaparte.

A királyi család egyik ifjú tagját, a külföldön élő Enghien herceget, akit egyesek azzal vádoltak, hogy résztvett az összeesküvésben, Franciaországba hurcoltatja és a vincennesi erődök sáncai közt agyonlöveti.

Enghien ártatlan volt. Semmiféle összeköttetést sem tartott fenn az összeesküvőkkel, nem foglalkozott politikával. Mióta feloszlott az emigráns-czred, melynek tagja volt, visszavonultan élt egy német városkában.

Josephine és Hortense elképedve hallják, mi történt Vincennesben. Mindketten érzik hogy Bonaparte ezzel a tettével végzetesen maga ellen ingerelte azokat, akiket még nemrég meg akart nyerni. De nemcsak feleségének és mostohalányának okoz kinos meglepetést a Konzul, hanem egész Európának is.

— Így viselkedik a forradalom fia? — kérdik a liberálisok.

— Így viselkedik a kalandor!! — kiáltják az uralkodók, akik közül I. Sándor, az oroszok romantikus-gondolkodású fiatal cárja haborozott fel legjobban. Minél dühösebben szidják Bonapartét külső és belső ellenségei, annál hűségesebben ragaszkodnak hozzá a francia kisemberek milliói, akiket kiemelt a forradalom örvényéből, a direktórium hinárijából.

Bonaparte érzi, hogy ezt a ragaszkodást most kell gyümölcsöztetnie. Most kell kinyújtania kezét a császári korona után. Úgy intézkedik, hogy a szolgái szenátus „az ország nyugalmanak érdekében“ — így mondja Curée-szónok — felajánlja neki a császári koronát. Ezzel egyidejűleg örökösnek nyilvánítja a Bonaparte-családban s császári méltóságot s a dinasztia tagjait elismerik Józsefet, a császár bátyját, Louist, az öccsét és annak fiúgyermekét.

E káprázatos tervek hallatán, forró öröm tölti el Hortenset, de csak egy percre. Aztán elszomorodik. Megtanulta, mily szívtettőpő áldozatokkal jár a nagyság... Bonaparte nővérei azonban nem tudják ezt. Caroline egy este izgatottan robban be Hortenséhez.

— Mit hallok? — kiált villogó szemekkel — fiaid a dinasztia tagjai lesznek, az én gyerekeimet pedig kizárják az örökösödésből. Nos, tudd meg, hogy ez ellen küzdeni fogok! — s elszágul, mint a szélvész.

Hortense bánatosan nyit kisfia szobájába. A gyerek mélyen alszik bölésőjében. Hortense ráhajol, szeme könnybelábad.

— Szegény bogaram! — mondja, — milyen kicsi vagy s mennyi ellenséged van máris!...

4. fejezet.

— Aki nővéreim felháborodott izalmát látja, joggal képzheti, hogy rosszul gazdálkodom boldogult atyánk, a császár hagyatékával — szolt Bonaparte s mondását nevetve ismételte az ország.

Mióta küszöbön állt a császárság kikiáltása, a franciák nem győztek mulatni a Bonaparte-hölgyek intrikáin. Legelszántabb Caroline volt köztük. Mindent elkövetett, hogy bátyja bizalmasaitól megtudja, mit tartalmaznak majd a császári családra vonatkozó statutumok — s a cinikus Talleyrand, az emigrált Cambacéres, kaján örömmel vezettek félre.

Végül elérkezett a nagy nap, melyben a szenátus a nép nevében császárrá kiáltotta ki Bonapartét.

Ezt a napot a család díszbédéllel ünnepelte a saint-cloudi kastélyban. Am, aki az asztal körül ülök arcát látta, méltán hihette, hogy halottja torra gyűlték, oly leverten, sórtalanul ültek helyükön Bonaparte nővérei és sógorai. A hölgyek elsapadtak és ajkukba haraptak, valahányszor „császári felségnek“ hallták kisizant a gyűlölt Josephinet.

Josephine címe „öfelség“ s a Bonaparte-hölgyek egyszerű Madame-ok!!... El lehet ezt viselni?... Az elkövetkező hetekben, oly parázslóvá izzik gyűlöletük, hogy bátyjuk egy-egy hercegséget ígér nekik, csakhogy némileg megnyihülve készüljenek a koronázásra.

E világraszóló ceremóniára Bonaparte meghívta a pápát s VII. Pius elindult Rómából, hogy császárrá szentelje a forradalom szülöttét. Igaz, Bonaparte évek előtt jövátette mindazt, amit a forradalom vétett. Konkordátumot ajánlt a pápának, szabad vallásyakorlást hirdetet s kárpótolta a papságot elkobzott javaiért.

Miközben VII. Pius pápa tédólv hívek sorfala közt lassan közeledett Párizs felé, a Bonaparte-családban ismét fellángolt a harc. A jövendőbeli császár nővérei felháborodva tiltakoztak bátyjuk ama terve ellen, hogy a koronázási ceremónián ök vigyék Josephine palástját. Uszályvivők legyenek? Ók, a jövendőbeli hercegnők!... Ha Napoleon ilyesmit kíván tőlük, inkább részt se vesznek a koronázáson.

Minden idényben

meglepetést jelent a VENUS fürdőtrikó, érdekes mintázásával és újszerű formáival. Egyébként pedig elsőrangú minőség és tökéletes fekvés jellemzik a VENUS fürdőtrikót.

A kiváló minőség bizonyítékai még: az Eulan által biztosított molymertesség és a gyors száradás, amelyet az Impregnal biztosít.

Venus

Venus-Werke,
Wirkerei & Strickerer A. G.,
Chemnitz Sa.

De Bonaparte könyörtelenül kitartott terve mellett s mintsem hogy beváltás fenygetésüket, megadták magukat a hölgyek. Korzikai létéük azonban egy kis bosszút nem tudtak lemondani: a Notre Dame katedrális bejáratától az oltárig haladva, nagyokat rántottak sögornőjük palástján.

Szegény törékeny Josephine, kinek vállait mászás súllyal nyomta a nehéz palást, megretentorodott, miközben az oltár felé haladt.

Kimondhatatlanul izgatott volt s izalma fokozódott, mikor a diszhintóhá kiszállva észrevette, hogy elvesztette a gyűrűt, melyet a pápától kapott. Ez sötét ómen! Josephine babonás lélek volt. Hitt a jó és rossz jelekben, a jóslatokban.

Néhány hete eszébe jutott, hogy odahaza Martinique szigetén azt jósolta neki egy öreg cigányasszony: császárnő lesz, trónra kerül. (Folyt. köv.)

Családi Kör

DR. ULLEIN-REVICZKY ANTAL rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri címmel és jelleggel felruházott I. osztályú követiségi tanácsost a Kormányzó Úr Öfömlétsége rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré nevezte ki. *Ullein-Reviczky Antal személyében olyan férfit ért a megérdemelt kitüntetés, akinek működése sorosan összefügg a magyar sajtó teljes egységével és hiánytalan harmóniájával, amikor nemzetünk sorsdöntő napokban harcol a szebb és boldogabb magyar jövődjéért. Az ő messzelátó tekintete biztosítja a magyar sajtó számára azt az eredményes összműködést, amely az európai politikában ma már külön is érezteti a magyar sajtó hangját és súlyát.*

BESZÁMOLÓ. — Papp Jenő lapunk főszerkesztője a MOVE kulturális csoportja és harminc irodalmi és társadalmi egyesület felkérésére döntő érvelést előadást tartott a ponyva káros hatásáról. A kitünő író és kritikus valósággal tetemre hívta a magyar könyvkiadókat, felszólította őket, hogy a ponyva létreése érdekében adják ki százezres, tehát olcsóbb példányszámban azokat a becsületes magyar irodalmi műveket, amelyek most csupán kétezer példányszámban mernek megjelenni. Ha ez lehetetlen, akkor azonnal tiltásuk be a ponyvát és ne engedélyezzenek papírt a ponyva-kiadókknak. Papp Jenőnek a ponyva ellen elhangzott filippikája oly hatással volt az egybegyűltekre, hogy a MOVE harminc kulturális és társadalmi egyesület nevében beadvánnyal fordult a belügyminiszterhez, amelyben a ponyva azonnali betiltását kérte. — *Matzon Frigyes*, a kitünő fiatal magyar szobrászművész „Anna” című szobrát a Fővárosi Képtár a Múcsarnok tavaszi tárlatán megvásárolta. Az ösztöndíjas magyar szobrászművész, akinek egyik alkotását, a pétervári hősi emlékművet május 31-én leplezték le, tanulmányai folytatása céljából Rómába utazott.

A HATÁLYOS MAGYAR SAJTÓJOG SZABÁLYAI. (II. kötet.) — *Dr. Dulín Elek* min. tanácsos, a magyar sajtó jog legalaposabb ismerője, *A hatályos magyar sajtó jog szabályai* most megjelent második kötetében gyűjtötte össze és dolgozta fel a magyar sajtótörvényt, nemkülönben azokat a kifejezetten sajtójogi vonatkozású rendeleteket és jogszabályokat, amelyek napjainkig a magyar sajtó tevékenységét determinálják. *Dr. Dulín Elek* nem csupán széleskörű munkásságával, hanem ügyszólván rajongó szeretetével és minden idegzetével oly mértékben benne él a magyar sajtó valóságos és laikusok előtt ismeretlen életében, hogy ezt a munkáját nélkülözhetetlennek érezték abban a kulturális és politikai gépezetben, amelynek zökkenésmentes működésétől függ a magyar jelen és jövő. Hatalmas munkát végzett, amikor hézagpótló művét a magyar sajtó munkásainak rendelkezésére bocsátotta, akik ennek alapos ismerete nélkül könnyen eltévednének a hatályos törvények és rendeletek labirintusában. Külön elismerést érdemel a hatalmas kötet végén levő „tárgymutató”, amelynek segítségével mindenki könnyen megtalálhatja azt a rendelkezést, aminek pontos szövegéhez felől bizonytalanságban volt. *Dr. Dulín Elek* min.

SZÍNHÁZI ESTÉK

FALSTAFF

Erzsébet, Anglia lángeszű uralkodója, aki nemcsak zseni volt, de nagyon finom ízlésű is, maga elé rendelte a színgazgatót, bizonyos Shakespeare nevűt és így szól hozzá: «A játékkal meg voltam elégedve. Szívesen néztem végig előadóm, IV. Henrik történetét. De volt ebben a játékban egy figura, amely különösen mulattatott. Az a pohos, póklábú sehonnai, az a kocsmatöltelék, akit ön Falstaffnak nevez... nem írta róla külön komédiát?». A színgazgató hajbókol és a királynői óhajj, amint illik, parancsnak vette. Megírta tehát «A windsori víg asszonyok», amelynek már nem epizódalakja, hanem hőse a hazudozó, hetvenkedő, iszákos útonálló, Sir John Falstaff. Az epizódját előléptette főszereplővé. A Nemzeti Színháznak azonban ez a megoldás nem tetszett és másképpen lépteti elő Sir John Falstaffot főszereplővé. Megoperálja a királydrámát, átadja a «IV. Henrik» I. és II. részét, kifordítja, megoldja, megfejeli, kettőből csinál egyet, félig kiperálja belőle a történelmi drámát, csak azért, hogy a maga műtjében operatív úton állítson elő egy új Shakespeare-darabot — 300 évvel a szerző halálára!

Sajnálatos terméke ez az egyébként ügyesen összeszabaldalt egyveleg annak a nyugtalan törekvésnek, amely a színpadon a rendező egyéniségét akarja mindencron úrrá tenni — a költő ellenére is. Egykor, boldog ifjúságunkban, sokat csepeült Reinhardt igazgatót, akiről azt írtuk, hogy nem fizteli a költőt, nem fontos számára semmi sem, csak ő maga, nyers anyagnak tekintti Shakespeare-t és Goethe-t, akinek mondani-valóival és szándékaival azt cselekszi, ami neki tetszik, mert Reinhardt színpadán semmi sem lényeges és senki sem számít, csak — maga Reinhardt... Fájdalmas, mikor ugyanezt kell mondanunk a mi Nemzeti Színházunkról is, amely a nagy irodalmi és színjátszó hagyományok megszentelt háléka volt. Az ilyen kísérlet semmiesetre sem a Nemzeti Színházba való! Ha a színpad azt mondja, hogy Shakespeare-t fogjuk halni, akkor valóban Shakespeare-t akarjuk hallgatni, mégpedig a IV. Henrik I. és II. részét, ahogyan ő megírta. A pártütésektől

tépett, testvérháborútól feldúlt Anglia látványra érdekel bennünket és a trónját erőszakkal szerzett, lelki mardosásoktól kínzott, gyötrelmek között elvesző IV. Henrik. És a leendő V. Henrik, aki csirkefogók között, London világában tölti ifjúságát, igazí teköző fiúként, megismerem az élet minden arcát és az élet minden ízét, megismerem a valóságot, hogy igazi nagy király váljék belőle. Sir John Falstaff, a hazudozósnak, a kérdéseknek, a hitványoságnak annyi élettől duzzadó torzképe, szükséges epizódalak a «IV. Henrik»-ben. Shakespeare művében a főszereplők rovására Falstaffot megtenni a játék középpontjává — súlyos elvetélyedés. És milyen kár egy-egy oly kísérletért!... Lady Percy bájos alakja is hiányzik. Inkább írjanak új vígjátékokat, amelynek hőse legyen a csapszékek bájos szájhőse, a kómikai költszet halhatatlan alakja, Falstaff! Fábry Zoltán, a rendező, díszlet- és jelmeztervező nagy színpadi érzéssel, kétségtelen ügyességgel vonta össze a két estét betöltő kettős király-dramát, de azért mégsem gratulálunk neki. Rendezői munkája is szegényes. A díszletmegoldás nem szerencsés: vagy illúziót keltő színpadi képeket akarunk látni, vagy pedig Shakespeare puritán dobogószínpadát. De a kettőnek ez a szegényes és fantáziátlan összekombinálása nem sikerült. A csatajelenetek rendezése pedig végtelenül primitív! Talán a jelmezek sikerültek még a legjobban. Lehota y játssza Falstaffot. Sok humor van benne, akad egy-egy felbúldósító, amely megérezeti ennek az őslénynek, a kocsmá-dzsungel vedlett vén vadkánjának erejét, de adósunk maradt azzal a szeretetreméltósággal, amely a züllött öreg hippellér mellé kényszeríti a szimpátiákat és nem érezette meg azt, amint Shakespeare akart: a hazugság zsenijét, az elferdült lángeszűt, a fertőbe hanyatlott tehetséget. Udvardy ifjú szilajsággal kelti életre Hövér Percyt. Rajczy, Major, Szabó Margit, Pethes alakítása egy-egy epizód szerepben szerencsés. A páth y igen szépen formálta meg a királyfi gézenző alakját. Ó arról nem tehet, hogy ez a szerep mégsem neki való! Nagy Adorján az öreg király lelki kinjainak egy-egy megkapó hangjára talált rá.

tanácsos munkája, amelyet a sajtó minden munkásának meg kell szerzenie, az Orsz. Magyar Sajtókamara könyvtárában jelent meg, mint annak 7. száma. Ára 8 pengő.

ÚJ KÖNYVEK. — *Rolla Margit* legújabb költeményét *Kiért a végtelen* üzen címen jelentette meg. Ezek a versek is az érzés disztináltságával, a finom hangulatok lerögztésével és szubtilis kifejezési formájukkal ejtik rabul az olvasót, aki sokszor fogja kézbe venni és újból izelni Rolla Margit poézisét. — *Kossán Klára* versei *Égi sikon* — *földi sikon* címen jelentek meg. A verseskönyv címe tökéletesen jellemzi ezeket a lélek mélyből felzengő poémákat, amelyek az áhítat számyain Istenhez, a tisztá szerelem számyain pedig a földi ideálhoz szállnak.

NAGY VITA FOLYT egy társaságban, hol kezdődik a tudatos szépségpápolás? Az egyik hölgy szellemesen jegyezte meg: Hormocit B.-krémme! A találó közbeszólásnak nagy sikere volt. Tavasszal minden nő csinós.

HÍMEN-HÍREK. — *Garassy Gizella*, Bpest és *Zsidányi Tibor* m. kir. honv. százados jegyesek. — *Zörgő Ilona*, a Zörgő-kelengyüzlet baltája és *szédelyi Takács Jenő*, az esküteri

plébániatemplomban házasságot kötött. — *Sasi Szabó Ilona*, Kemeese és *Juhász Bertalan* házasságot kötött. — *Szathmáry Jolánka*. Mezőtúr és *iffi Tóth Sándor* kir. jbsági tisztviselő, Kiskőrös, jegyesek. — *Ehling Olgát* eljegyezte *Nagy Olivér* nagykereskedő, Szatmárnémeti.

ÚJ KISMAGYAROK. — *Földbáry Béla* iparművész és neje *Kiss Katóna* Budapest, Béla Elemér Mária fiaeskájuk született. Kereszt-szülkő dr. Tardy Géza m. kir. postatanácsos és neje Kiss Baby. — *Börgöndi Ödön* és neje *Patkó Terézánka*, Felsőgalla, Józsika kisfiuk született, Döncikéjük és Gyulajuk után. Kereszt-szülkő: Patkó Mária és Juhász János m. kir. esthltts. — *Iffy, német-szögyéni és bánházi Jóna Jenőné* Budapest, Isten kegyelméből hatodik gyermeknek adott életet, aki a Veronika Mária Lujza keresztnevet kapta.

IN MEMORIAM. — *Özv. Obelkó Vilmosné Németh Anna* 62 éves korában, Veszprémben elhunyt. — *Dr. Ioányi Zoltán* máv.-fogalmazó Debrecenben, 33 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. — *Dr. nagybudafai Vermes K. Ulal* okl. gazda, m. kir. gazdasági tanár, 35 éves korában Békéscsabán elhunyt.

Háztartás

Gombás krokett. Négy nagy burgonyát meghámozunk, nyersen megreszelünk, 15 deka gombát zöldségtészettel megpárolunk és a nyers burgonyához keverjük. Adunk hozzá 3 evőkanál morzsát, 3 tojás sárgáját, sőt, borst, 3 tojás kemény habját utoljára. Kanállal kiszaggatjuk és forró zsírban csefánksütőben megsütjük.

Pörköltés spaghetti. A spaghetit kifőzzük, hideg vízzel leöblögtetjük, kevés zsírral megforgatjuk. Egy doboz konzerv borjúpörköltet megforrósítunk, ráöntjük a spaghetira és jól összekavarjuk. Salátával tálaljuk. Kiadós, jó étel.

Hamis bifstek. Felsőszleleteket ujjnyi vastagra és tenyérnagyságúra vágunk. A húst beszóva hagyjuk fél óráig. Azután kiverjük mindkét oldalán oly módon, hogy széjjel ne essen és kézzel mindig formáljuk, hogy kelek maradjon. Megborsoljuk, lisztel behintjük, kevés forró zsírban mindkét oldalát hirtelen megsütjük. Ha az összes szleletek megsütöttek, a lábasa visszahelyezzük és a zsírhoz adunk néhány kanál vizet és fedő alatt puhára pároljuk, mindig kevés viz hozzáadásával. Ha majdnem puha, 1 gerezd finomra vágott fokhagymát a húsról szórunk és zsírjára lesütjük. Sós burgonyát főzünk, a hús mellett tálaljuk és a levével leöntjük. Salátát adunk hozzá.

Sajtos makaróni-pudding. 20 deka makarónit apró darabokra törünk, sós vízben kifőzzük, hideg vízzel leöblögtetjük, 5 tojás sárgáját elkeverünk 5 kanál reszelt sajttal, 4 deci tejföllel, beletessük a makarónit és végül a tojások habját. Kikent formába tesszük és egy óráig gőzben főzzük.

Leves burgonyagaluskák. Kellő mennyiségű zsírból és lisztből rántást készítünk. Hozzáadunk 2-3 kanál reszelt sajtot és fűszerezük borssal, kevés reszelt szersendevél. Csontlével feleresztjük, 10-15 percig lassan főzzük. Levesestálban 1 kis darabka vajot, 1 tojás sárgáját, 1 deci tejfölt jól elkavarunk és a forró levest ráöntjük. *Burgonyagaluskák:* 3-4 burgonyát megfőzünk, áttörjük, ha kihiűl: sóval, diónagyságú vajjal, 1 egész tojással, 2 teáélt kanál lisztel elkeverjük, fővő sós vízbe galuskát szaggatunk, 2 perc múlva kiszedjük szitára és tálaláskor a levesbe adjuk. Egyáltalán napon kielégítő ebéd.

Sertésmájpestétom. Fél kiló kővér sertéshúst nyersen kétszer megdarálunk, negyed kiló sertésmáját szintén. Darálás után a májat szitán áttörjük. Darabka szalonnát apró kockákra vágunk, sóval, fekete borssal ízes szent, 1 kifli morzsájával, 4 egész tojással az egészet jól összekeverjük, a formát vízzel kiöblítjük, beleöntjük és 1 órát gőzben főzzük.

Paraszlgombóc párolt káposztával. 15 burgonyát meghámozunk és reszelünk. Szitára téve vízzel leöblögtetjük, hogy szép fehér legyen, kinyomogatjuk, adunk hozzá kevés sőt, 10-15 deka lisztet, nagyobb gombócokat for-

málunk, sós vízben kifőzzük 12 percig, leszűrjük. Közben párolt káposztát készítünk. A gombócokat a tálra tesszük, párolt káposztával befedjük és tálaljuk.

Velős palacsinta. Rendes palacsintát készítünk. Felőt párolunk. A palacsintákat egyenként bekenjük velővel, felsodorjuk, tűzálló tábla helyezzük egymás mellé, sütőben 5 percig sütjük, azután kivesszük, 1 csésze tejben elhabarunk egy egész tojást, kissé sózzuk, ráöntjük a palacsintára, tovább sütjük 15-20 percig, míg az egész megszilárdul. Fejes vagy uborkasalátával tálaljuk.

Parajtáskák. 30 deka főtt és reszelt, de kihiűlt burgonyát 14 deka lisztel elmorzsolunk, adunk hozzá 4 deka vajat, 1 egész tojást, kevés sőt, jól eldolgozzuk. Nem nagyon vékonyra kinyújtjuk, kockákra vágjuk, megtöltjük párolt parajjal, ha van, kevés vagdalt füstöltbúst is adhatunk még a paraj közé. Ráhajtuk a tésztát, hogy háromszögű táskákat kapjunk. Kifőzzük sós vízben, szitára rakjuk, hogy szikkadjon, forró tálra öntjük és vajban pirított morzsával leöntjük és forrón tálaljuk.

ÁGYTOLL olcsón!

Tarkatoll 70 fillér, jobb 1.50, sz. vegyes fosztott 2.-, jobb 2.50, megjobb 5.-, finom szürke 3.00. P. Fehéres fosztott libatoll 4.50, jobb fehér 5.50, megjobb 6.50, kimondott jóménységű 7.50, pehelyes 9.-. P-től szállít 5 kilós papírszákesomagolásban, bérmentve, utánvétellel. — Tisztviselőeknek 3 százalék kedvezmény.

VARGA ANTEAL ÁGYTOLLVÁLLALATA,

KISKUNFÉLEGYHÁZA, Szent János-tér 6. sz.

TÉSZTARECEPTEK

Pozsonyi kifli. 5 deka olvasztott vajat 5 deka zsírral összedörzsölünk, azután finomlisztel, 1 evőkanál cukorral, kevés sóval, 2 tojás sárgájával, tejben áztatott 1 deka élesztővel az egészet annyi tejjel gyúrjuk össze, hogy rétestészánál keményebb legyen. 3 órát pihentetjük, kinyújtjuk, kockákat vágunk belőle. Töltelék: 15 deka durvára tört diót, 15 deka cukrot, 2 tojás habját, 1 citrom levét csöpp tejjel összekeverünk. A kockákat megtöltjük és kiflit formálunk belőlük.

Csokoládepudding. 5 tojás sárgáját, 10 deka vajat, 10 deka cukrot jól elkeverünk, 10 deka puhított csokoládét, 1 darab áztatott zsemlyét átpaszírozva és 5 tojás habjával összekeverjük. Kikent formába öntve 1 óráig gőzöljük.

Barackesők. 1 tojás habját 10 deka cukorral, kevés citromlével, 14 deka baracklevárral addig kavartuk, míg sűrű lesz. Kikent tepsibe kanállal csökököt formálunk, lassan sütjük.

Piskótakenyér. 6 egész tojást 3 deci cukorral habosra verünk habverővel, annyi lisztet adunk hozzá, hogy kissé sűrűbb tészta legyen. Kikent tepsibe öntjük. A tetejére lehet hinteni tisztított, hosszúkársra vágott mandulát. Lassan sütjük.

Garantol

hozzátartozik minden háztartáshoz! Az okos háziasszony hosszú évek óta értékeli a tojás eltartásának ezt a módját, mert jól tudja, hogy a Garantol milyen tökéletesen eltartja a tojást.

Garantol egy évnél tovább konzerválja a tojást!

és ami fontos: a tojás bármikor kivehető vagy berakható.

Beszerezési forrásokról felvilágosítást ad: Stessel Nándor és Társa, Budapest, IV., Városház-utca 1.

Linzertészta. 37 deka liszt, 13 deka vaj, 15 deka cukor, fél sütőpor, 1 tojás sárgája és annyi tejföl kell hozzá, hogy keményebb tésztát kapjunk. Fánkszagatóval kiszűrjük, tojásfehérjével bekenjük, világosra sütjük. Sütés után izzel bekenjük és kettőt összeragasztunk.

Hadikrém. Fél liter vizet 12 deka cukorral, fél citromlével jól felforraltunk, ezután 5 deka darát apránként belefőzünk, habverővel folyton keverjük 5 percig, majd elvesszük a tűzről s addig verjük, míg egészen megkeményedik. Végül bármilyen lekvárból 1 evőkanállal adunk bele. Vajjal kikent formába öntjük és jégre vagy hideg helyre tesszük. Tálaláskor kiborítva adjuk fel.

Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és ízületi fájdalmaknál, valamint meghűléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Kérdezze meg orvosát. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. P 1.60.

É T R E N D

1942 JÚNIUS 11-TŐL 1942 JÚNIUS 20-IG:

- CSÜTÖRTÖK. Ebéd: zöldbab leves virslivel, darázsalmás. Vacsora: túró tejföllel, retek.
- PÉNTEK. Ebéd: hallevés, káposztakocka. Vacsora: gombás tojással, fejesalata.
- SZOMBAT. Ebéd: karfiollevés, zöldborsóesszencia, burgonyaszélet. Vacsora: szárazkolbász, koriótt liptói, retek.
- VÁSÁRNAP. Ebéd: aprókéjleves, töltött csirke, zöldbabfőzelék, diótekeres. Vacsora: hideg töltött tojás spargával, sajt, retek.
- HÉTFŐ. Ebéd: huslevés, főtt hús, kapormártás, párolt burgonya, gyümölcs. Vacsora: tea, vajkakcsyér.
- KEDD. Ebéd: spárgaleves, kirántott hal, parajfőzelék, tejfólos fellüt. Vacsora: rakott karfiol spaghettillel, fejesalata, gyümölcs.
- SZERDA. Ebéd: gombaleves, lekvárosgombóc. Vacsora: pirított máj, rizskörötes, saláta.
- CSÜTÖRTÖK. Ebéd: zöldborsólevés, hamis borjúszélet, katarabefőzelék. Vacsora: párizsi, liptói, retek, gyümölcs.
- PÉNTEK. Ebéd: májleves, túrócsusza, Vacsora: halkecsyér, sajt, retek.
- SZOMBAT. Ebéd: paradicsomleves, hamis bifstek, zöldbabfőzelék. Vacsora: gombás omlett, fejesalata, liptói, retek.

VITACIT
rögtön segít!

Mitesszeres, tágporús, pattanásra hajlamos arcnak áldás a VITACIT arcpakolás, készlet P 6.72.

Száraz, érzékeny, húzódo, időelölt ráncozó arcnak áldás a VITACIT bőrtápláló-krém, téglap P 6.65.

Szaküzletekben is kapható. Postán <Arcápolási Tanácsadó>-val küldi: **LORÁND KÖZMETIKA**, Mussolini-tér 3. A név garancia!

A károsító anyagok elleni védelem érdekében

Irja SZILÁGYI JÓZSEF

Budapest székesfőváros kertészeti igazgatója

A fenyőfákat legjobb májusban ültetni, amikor hajtásaiq megindulnak. Csak az olyan növények erenek meg biztosan, amelyek nagy földlabdával emelünk ki eredeti helyükről és azzal együtt ültetjük. Faiskolákban többször is átültetik a fenyőket, hogy minél gazdagabb gyökérzetet fejlesszenek és így szálltáskor földlabdjukat megkíméljük. Ugyenkor a fenyők földlabdját zsák-vászonba költözik, vagy erre a célra készített fűzfa-, drótkosarakba ültetik és úgy szállítják. A kosarak hézagait belül mohával, vagy széndával tömők ki, hogy a föld ki ne hullhasson. A megérkezett fenyőfákat ezekkel a zsákdarabokkal vagy kosarakkal együtt szokták kiültetni. Ültetés után tányérozzuk ki a fákat és jól iszapoljuk be. Az újonnan telepített fenyőt széljárta helyen meg kell karózni. A karózat, eltérően a gyümölcsfáktól, úgy végezzük, hogy a szél irányával ellenkező oldalon jobbról-balról szögletesen egy-egy karóhoz kierősítjük, hogy a gyökéresedést a szél mozgatása ne akadályozza. Ott, ahol nem sok fenyőfáról van szó, jól tesszük, ha szárazabb nyár esetén naponta többször megpermetezzük a frissen ültetett fák lombját. Az erdei fenyő (Pinus silvestris) az aszállyos magyar Alföldön elsatnyul, helyette a gyöngyörleán fejlődő fekete fenyő (Pinus austriaca) ültetését ajánlom. Csapadékokban szegény, száraz alföldi homoktalajon is jól fejlődő fenyő az ezüsfenyő (Picea pungens argentea v. Kosteriana). Fehér viaszbevonatú, mely a fenyőtűskék ezüstös színét képezi, megakadályozza a fa túlságos párolgatatását és így a legnagyobb forrósággal is dacol. Talán az egyedüli fenyő az említett fekete fenyőn kívül, amely az alföldi éghajlatra legjobban bevalik.

R. J.-né, Esztergom. A kerti sóska legjobban fejlődik tápúds, középköztött talajon. Vethető tavasszal vagy ősszel is. Az elkészített 120 cm széles ágyásokban hat sekély sor háznak és a homokkal kevert mogyorógyelesen elvetjük, vékonyan betakarjuk, majd taposódeszkával, vagy könnyű hengerral símára lehengetjük. A vetés kikéltése után, amikor a sorok már jól láthatók, megkapáljuk. A sűrűn kelt helyeken kiritkítjuk és a kiszedett növényeket a hiányos joltokba elültetjük. További gondozás nyár folyamán többszöri kapálásból, gyomlálásból áll. Nagy szárazság idején megöntözzük. Az előtörő magzárakat lekasáljuk vagy letördeljük. A sóska nagyon könnyen lehet hajtani, mert gyorsan fejlődik. Január hóban melegdijű ablakok helyeünk az ágyak fölé és az ágykötőket kiültetjük szármástrágyával. Ugyen módon hajtata már februárban szedhető. Szokták még úgy is hajtani, hogy az öreg töveket, — amikor már helyettük fiatalabb telepítést létesítettek. — 3-4 éves korukban ősszel felszedik és olyan növényházban, ahol az asztalok alatt hely van, sűrűn egymásmellé rakva elmerleltik s tél folyamán fejlődő leveleit értékesítik.

«Őszibarack.» Az őszibarackja lombos állapotban érzékeny a rez-arsén tartalmú permetező szerekkel szemben, ezért szitromhullás után többször permetezünk levélfodrosodás, lisztharmat ellen 1 százalékos Solbar-oidattal. — ha fenti betegségek mellett levéltetveket is észlelünk, — úgy ezen oldathoz felszálalékos Pronikol-oldatot keverünk.

Szerkesztői üzenetek

En is tudnék valakit igazán szeretni. Levél alapján nem lehet a lélek mélyére látni és véleményem mondaní, amely Önt eligazítaná a homályos érzések útvesztőjében. Nemcsak meglepte, de meg is ijesztette a nem várt, nem remélt fordulat s nem csoda, hogy nem tud és nem mer határozott képet alkotni arról, ami jöhet s amit nem tud tisztá örömmel fogadni, mert valami belső sejtélem, valami eddig ismeretlen nyugtalanság keveredik bele s a bizonytalanság összekuszálja gondolatát és határozatlan ki nem alakult érzést. Ha hinni lehetne az örömben, amit a megosztott boldogság ajándékoz, könnyű volna határozni, könnyű volna megszabadulni a kételkedésektől, ami mind erősebben jelentkezik és elnyomja a lassan éledő szerelem apró lángját. Nehéz önmagával viaskodni s különösen akkor, amikor úgy érzi, hogy új lángra lobbant közöttük valami, ami után homályosan vágyakozott, de be kellett zárnia a szívét s letagadni, mert senkivel meg nem oszthatta ezt a kedves, szomorú titkot. Remegő szívvel, riadtan néz maga elé s azt érzi, hogy megmerevült a tények, amelyek mint elmozdíthatatlan szikla nőttek közük. Valamilyen megoldást kell találni, amiért a felelősséget vállalnia kell. Roppant nehéz az Ön helyzete, mert rajta kívül álló okok zárják el a megoldás útját. Minden helyzetet vállaló lelkiőre volna szükség, hogy szembe nézzen az elképzelhetetlen rossz sorsral, ha a jövő megpróbáltatásoknak vetné alá. Valláná vajjon, ha tudná, hogy az a félelem, ami e levél megírását sugallmazta, tudat alatti figyelmeztetés? A boldogságért sok mindent vállal az ember, de csak azért a boldogságért, amelynek ígértében nem kételkedünk, nincsenek aggályaink, hogy ígértét azonnal beváltja. Próbálja meg előbb beleélni magát abba a helyzetbe, amitől idegenkedik. Fölmerülhet az a körülmény is, hogy követnie kellene férjét külföldre. Ha nem fél az Önré váró feladatoktól, akkor nincs helye ellenvetésnek,

Keressünk gyógyulást, ádülést és szórakozást a korszerűen kiépített, kiváló gyógyhatású

PARÁD

fürdőben. Idény május 14-től szeptember 30-ig. Földény július 1-től szeptember 1-ig. **Arzén, vasas, timós és szénasavas fürdők. Modern vízgyógyintézet. Ivókúrák. Hegyi strand. Modern berendezésű, folyóvizű 300 szoba, 126 hold park. Diétás ellátás. Kifutó konyha. Telefon: Parád 1.**

de meg kell tanulnia megelégedni azokkal a lehetőségekkel, amelyeket az élet nyújt sokszor zűnkmarokkal, zsurigori. Mi rossz származhatik abból — halljuk kérdését — ha a szívére hallgat? Igaza van, hogy felteszi ezt a kérdést, de ne tagadja, mást mond a sugallat, a bizonytalanságtól való félelem, ami azért kalauzolta ide, hogy megszabaduljon tőlük. Ha igent mond: nyugtalansága nem oszlik el és ha nemet mondana? Nem lehet az ilyen problémákat jó szóval kezés bárány-szelidíteni, mint szeretnők. Megtörténik, hogy észre sem vesszük és megoldódnak maguktól, anélkül, hogy valami változott

volna s minden a helyén marad. Most még aggodalmaktól túlsűrített levegő veszi körül s a keltős harc megviseli idegeit, a szívet. Tudjuk, a feladat megoldása egész embert kíván és senkitől nem fogadhat el olyan tanácsot, hogy aszerint irányítsa elhatározását. Szeretnők, ha megírná, hogy minden más véleményétől függetlenül, teljesen semlegesén hogyan döntött.

CHINOSOL

öblítő tabletták a napi száj-ápoláshoz. Kellemes formája a fertőzés elleni védekezésnek náthaláztnál, vagy más meghűléses betegségénél. Fértőtlenít, nem illatosított. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban.

1905. M. E. Hallgatni: sokszor bölcs dolog, de minden problémát mégse lehet hallgatással elintézni. Nem akarunk Önnel ellenkezni, hiszen egy fiatal férj annyi okosat s kedveset mondhat, hogy nem kételkedhetik hódolatának őszinteségében. Hogy kissé maliciózus megjegyzésekkel fűszerezi beszélgetésüket, ezt ne vegye komolyan, hiszen ízezebb és színesebb lesz tőle társalgásuk és Önt is frappirozza szellemes visszavágásokra, amiknek nincs éle. Ön kissé romantikára hajlamos természet és innen van, hogy a pajtlási viszony nem elégti ki. Majd megismeri értéket és meg is becsüli, mert többet ér, mint az ábrándozás szivárványszínű romantikája. Ne rontsa el ezt a remek és ritka hangulatot. Ez szépti meg estőket és életüket. Ne öltse föl a megbékíthetlenség savanyú ábrázatát, mert elüzi vele a vidámságot, aminek hiányát nem éri és fel se foghatja.

Eszényi. Szép hangulatok, egy érző szív viseshangjai a divatos és könnyű dalokra. Sajnos költői sikert még nem jelentenek a versek.

JOHANNA. «Az úriház ábcé»-je könyvünk már kapható. Szíveskedjék beküldeni az öszségezt és kiadóhivatalunk postafordultalattal továbbítja címére. A kérdeszt ajándék, sajnos, — már nem kapható, mert az ajándékdadás a rendkívüli időkre való tekintettel már hosszabb ideje szünetel és egyetlen lap sem adhat ajándékokat az előfizetőknek. Versei közül «Csak azért» című elfogadtuk. Elvetjük erősen egyéni gondolatait. Próbáljon tovább írni. Ugyen egyszerűen. És ha jöközöttan csiszolódik a stílusa s elmaradnak az olyan klapaticák, mint „sorát — orrát» reméljük, hogy beérkezik értékes nőiróink közé. Iggyekessék beváltani azt az ígértét, amit felfedeztünk írásában s a tartalom mellett a kifejezési formára is vigyázzon, mert ez még kedvetleges.

Mösem

BUDAPEST, IV., VÁCI-U. 1.

blúz,

fehérnemű,

pongyola

NIVEA
minősége
változatlan

305

„DÉ”. Tizenhatéves kislány munkájáról az első szó is elismerés, amivel köszöntjük. Elismerés illeti meg akkor is, ha a munka magán viseli a tizenhatéves járó éretlenség el nem titkolható jeleit. Ebben a korban még játék a világ és természetes, hogy képzelete se lépi át az élet gondjait kövözött mezejét. Nem több, mint kedves időtöltés, szórakozás és sok nemes ambíció lendülete diktálta. Az eredmény írói mértékkel mérve nem kielégítő, de Önnek hasznára lesz.

Betegek

többnyire székrekedésben is szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a rendes emésztésre. Betegségben szükséges a **DARMOL**

KÉRJÜK KEDVES ELŐFIZETŐINKET, hogy választ váro levelekhez minden esetben 20 filleres postabélyeget sziveskedjenek mellékelni.

ÚJABB HOZZÁSZÓLÁSOK a „Vádirat a felületes férjek ellen” című cikk által felkavart problémához. Válasz „Egy dolgozó lánynak”. Tudom mi az dolgozó lánynak lenni, mert én is voltam az, de tudom mit jelent feleségnek lenni, — mert az vagyok.

A boldog feleségek közé sorozhatom magam és mégis mint éles karmok vágtak a szívembe az Ön sorai. Soraimmal nem akarom támadni Önt, hanem megvédeni azokat az asszonyokat, akiknek nincs erejük a „barhet ponygolával együtt egy bájos mosolyt is felöltönni”. Nehéz a dolgozó leány sorsa. Sok sebet kap az élettől a dolgozó nő, de azok mind gyógyíthatók... de hány asszony vértik halálós sebből; hány asszony szív esett el ezen a küzdőtéren, de még akkor is mint jáklya világít ki a hibás, mert nem a fényt, csak a körülötte lévő sötétséget látják. Hány asszonynak nem maradt semmije, csak a lelkiismerete, arra támaszkodik nehéz úton. Ön túlkönnnyen mondott ítéletet s írja elő, hogyan kell egy feleségnek viselkednie. Nem kívánom, de ha egyszer mégis „felesége mer lenni” egy kishivatalnoknak, aki majd azt tartja: „a férjnek elég, ha megkerest a pénzt” s minden gondot az Ön vállára hárít, hogy akkor is, gondoktól fővő fejjel, átvirrasztott éjszakák után járjadan kel fel könnyes párnáiról, — ne fejedje le tudását s „barhet ponygolójával együtt öltösz fel egy bájos mosolyt is.” Z. Csekme Lászlóné.

ELŐTTEM A MAGYAR NŐK LAPJA kinyitva egy cikkét: „Vádirat a felületes férjek ellen”. Sokszor elolvastam asszonytársam tevelét, meg akartam egészen érteni, de nem sikerült. Miért bántjuk örökké a férjeket és a dolgozó nőket? Azokat a bizonyos «manikűrözött, parfümös lányokat», akik havi 60—80 pengőért güröcölnek egész nap, hogy a ruházódásukra előteremtsek a pénzt?! Nem találhatnánk hibát saját magunkban, mártir feleségben? Próbáljuk meg, hátha sikerül. Nagyon sokan vagyunk, asszonyom, elhanyagolt, meg nem értett feleségek, de ne jászunk struccpolitikát, hanem nézzünk körül, hátha egy icipici hibát felfedezünk magunkban is. Például, nem értem, egy háziasszony mért ne lehetne reggel csinos és gusztyos barhet ponygolóban? Vagy kérdem, hogy lehet egy tiszta asszony gusztyustalan? Igenis, a

KORPA

Fejbőr viszketése

rendszerint megindítja a hajhullásnak. Meg kell tehát tisztítani hajunkat a korpát okozó csiráktól, egyáltalán termékenyebbé tenni a fejbőrt. Ezáltal létesítjük a hajszálak megmaradásának feltételeit. A korpa eltűnik, a fejbőr nem viszket, a hajhullás fokozatosan megszűnik. A hajszálak újból növekedésnek indulhatnak. A Leton borkinos hajviz már sok férfinak és nőnek mentette meg megsemmisültnek vélt hajzatát. Kezdje el még ma a Leton hajápolást. Még ma este. Önnek is, mint annyi másnak, a Leton hajvizzel sikerülni fog a haj megmentése.

A LETON HAJVÍZ

kapható szaküzletekben

Kis üveg 4.51 P. Nagy üveg 6.61 P

A mindennapos fésülködéshez ajánlatos a Leton hajkrémemulzió. Nem piszkítja a kalapbélést és az ágytámat, Nem tültszár az nem tültszoros. Ara 2.41 P.

Főraktár: Hunnia Gyógyszertár Laboratóriuma, Budapest, Erzsébet-körút 56.

Több mint 80 nyári modell:

ruhák kabáttal, kabát nélkül, pettyes és csíkos ujdonságok, fehér ruhák, hegyek közé és strandra valók, sikkes délutáni modellek, bluzok és gyermekruhák találhatóak a

MODENWELT

legújabb számában. Ezenkívül érdekes kézimunka-tervezeteket és szabási utasításokat ismertet. Mellékelve egy nagy szabásmintáiv. A „Modenwelt” bemutatja továbbá a világhírű „Ultra” szabásminta modelljeit, többnyire színes reprodukcióban és magyar nyelvű modell magyarázatokkal. Kérje a „Modenwelt” májusi számát (Deutscher Verlag, Berlin-Wien) Ára Pengő 1.50

Ha valahol nem kapható, forduljon „Bors”-hoz, Budapest, V. Akadémia utca 10

BECSES TUDOMÁSÁRA HOZOM T. LÁTOGATÓIMNAK, HOGY ÁLLANDÓ LAKHELYEM WESSELÉNYI-U. 46. I. 9. M. CARY

GRAFOLÓGUS

Írjuk meg mi, feleségek, hogy az ottart. — amit magunknak építettünk — más tömjenezze körül. Ne tetszelegjünk magunk előtt mártírként, mert tényleg meganny bennünket a férjek. S jaj azoknak az asszonyoknak, akiket meguntak. Próbáljunk beletörődni, hogy a férjek nem értékelik a házunkat. Ez sem a mai kor és a mai férjek bűne. Óregapánk se becsülte sokra a mosogatót, csak a lényeg volt fontos, a tiszta edény. Bizony, a férfiak önzők és hiúk, de ez csak gyerekeség. Nem tapasztalta asszonyom, hogy a férje sokszor olyan, mint egy kisgyerek? Mosolyogni kell rajtuk és bocsájtunk meg nekik, hisz mi vagyunk a 'feleségek'.
üdvözlő 'Egy asszony'.

VIDÉKRŐL. *Stilusa tele van általában használt kifejezésekkel, Modoros. Nincs egyéni íze. Pedig vannak jó alapfogalmai, jellegző is tiszta. Bizonyosfokú elbeszélő képessége is van és észrevesz realitásokat. Talán majd később kapok tőltől közölhető munkákat is.*

Z. Valéria. Mindig barátsággal és szeretettel gondolkodunk Önre s örömmel olvassuk kedves leveleit. Nehéz szívvel halljuk, hogy Önt se kimélte meg a sors és nem kerülte el a szenvedés. Mennyi bánat és milyen kevés öröm van ezen a földön! S milyen sokat követel tőlünk az élet. Ha nem támogatná mély valóságossága, elmerülne a lélek és a test nem bírná el terhet.

Sok hölgynek feltűnt az utóbbi időben, hogy a barátójé valahogy „más”, mint eddig volt; szebb, üdőbb, fiatalosabb! Asszonyom, ezek a barátói már az új Hormocith-pádert használják, mely a legraszababb arcon is álomszerű hatást.

Egyedül biztos hatású a

„DEVA” szőrtelenítő krém

Kapható: «DEVA» Surd, Somogy megye.

BADACSONYI. *Valahogyan le kellene jöközni az Ön hírtelen haragját, mert a kiróbanó mérges indulat az egész család életét tönkreteszti. Az ingerlékenységet is le lehet vezetni, ha uralkodik magán és mielőtt a harag tomboló áradata gőtlástanulni ömlene ajkáról; megállna, pillanatilag hallgatna és átgondolná, helyese-e, amit mondani akar annak a valakinek, akinek a szempontjai mérlegelhetők és enyhébben bírálhatók. A harag rossz tanácsadó. Ön is tapasztalta, mennyi baj és kellemetlenség érte már ebből kifolyólag, amióán azt ésekedte, amit a harag pillanatilag érzett s nem azt, amit a higgadt ész tanácsolt. Nem mondunk újat, Ön is tudja, hogy ebből keletkezett most is a baj, amit nem lehet másként helyrehozni, minthogy beismeri és bocsánatot kér.*

Almavirág. „Az őrücsalad ábécé”-jében az összes társadalmi szabályok megtalálhatók. Az első kölesönös látogatásra meghívás szokott következni s ha ez elmarad, második látogatást hívás nélkül nem szokás lenni.

K. T. *Elofvastam szép és megható témákat feldolgozott munkáit. Hiszen mindig rokonszemesek az Ön gondolatait, mert tele vannak jóról szívből és jóról hittel. A most kiadott köztől — sajnos — még se találtam közölhető. Valahogyan nem jut kifejezés bennük az az élménygőz érzés, ami az Ön sajátossága. Nincs fényük és meleg sugárzásuk, mintha sűrű fátyol takarná el érzéseit. A kis*

próziája csak kísértelés. Ellankad. Az írónak szuggendia kell az átéltség valószínűségét, amit nélkülöztem ezekben a munkákban. Remélem, kapok erőteljesebb írásokat. Tiszteivelő. Sajnáljuk, hogy a küldött verseket nem tudjuk elfogadni. Általánosságok, nincs egyéni ízük. Küldjön eredetibb költeményeket, amelyeknek mi is örömmel adunk helyet.

Sz. M. Szeretettel üdvözlőlük, hogy nem lett hullán a tollhoz s hosszú pauza után az érzé-

sek fényes díszkíséretében tartja bevonulását. Örülök, hogy fölös páthosz nélkül, természetesen és feszlen őszinteséggel, tehetségesen kezeli a lantot. Kerüli az olcsó és megejő szentimentális gicceket, bravurosan siklik át az élménygőz érzések fölött. A kis portré a három anyáról, mint tanulmány, számtalanszor foglalkoztatta az írókat. Önt is megihlette, azonban az újszerűség hiánya miatt írói varázsa nincs a kis munkának. Ön versben tökéletesebben fejezi ki magát.

Minden gyermek álmá, vagy a **Mártonhegyi Gyermekeküldölő** Elsőrendű ellátás, kertü zöszmedence melegvízszolgáltatással. Tornaszerek, homokstrand. Orvosi és nevelői felügyelet. Csak egészséges gyermekek! XII., Bőrök-utca 27. Telefon: 166-663. Kérjen prospektust!

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban küzöndő hirdetés szavanként 15 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Jelég hirdetésekérkező levelek továbbítására a hirdetés díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalandó át. Állást kereső hirdetések szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküzdendő.

Zongorák pianinók, világmárkásak, legelőszobában, részletre is. Fonyóde zongoratermék: Erzsébet-körút 26. Berzsonyárk ócska. Telefon: 222-462.

Budapestre érkező úri személynek szép, kényelmes lakásban 2 pengőtől megszállás. Főjegyző, Országy út 40. I. emelet 10.

Zongorát vagy pianinót azonnal készpénzfizetésért, sürgősen vennék. Telefon: 225-689. Zongoraterem.

Pestre érkező családok számára úri otthon nyújtok: Dornóné. IV., Ferenciek-tere 7. II. emelet 5. Telefon: 386-089.

Legmodernebb szabad-varrás, főhőrneműszabászat. Mestervizsga. „ELIT”-szalon, Erzsébet-körút 46.

Videkieknek tiszta, szép szobák méltányosan: Hajdu Márta, Erzsébet-körút 27. I. emelet 3. Tel: 420-431.

Bundák legelőszobában, alkikások jutányosan **Kökay E.** szűcsmesternél, Vilmos eszár-út 40. Tel: 386-781.

Készpénzért vennék zongorát, pianinót, Erzsébet-körút huszonhat, Fonyóde. Telefon: 222-462.

Elzöngösített ékszerait, ezüstjeit költségmentesen kiválton és legmagasabb áron megveszem. Brilláns, zsmál, fogarany, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Baross ékszerház, Gröz, Baross-utca 83. Telefonáljon: 140-969.

Figyelmébe ajánljuk **Rákóczi-út ötven** Zongoratermet. Regulék zongora, pianó vásárolható legesekibb részletre is. Ócska tanulószongora.

Balatonzámárdában májusiól kiadó, esetleg eladó emeletes, kertés villában 3 szoba, konyha, éléskamra, 2 zárt-verandás, balkonos lakás. Az emeleti részen két szoba, balkon, zárt veranda különválasztható. Vízhez közel. Bővebb felvilágosítást ad: Bogdány Anikóé, Budapest, X., Simor-utca 13. I. 75., vagy telefonon: 42-66-12.

Budapestre érkezőknek „Úri otthon”, méltányosan, nyug. MÁV főntéző neje: Erzsébet-körút 2. III. emelet 19. Emke-kavház, Telefon: 225-555.

Elemista, poltárista, kereskedelemista tanuló árszűrlését vállalja, esetleg több gyermek házi tanítását is keresik. Isk. tanárjelölt, Miklós Borbála, VI., Jókai-utca 36. II. 17.

Elsőrendű szabású ruhákat, kosztümöket legszebb kiválton készülő divatszabó méltányos árrért készítek ruhákat, vidékre is. Kovács Mihályné, Budapest, VI., Teréz-körút 15. IV. emelet 35.

KÉT KÖNYV. Árladné: „Mit mond a keze? (Jóslás a tenyérből) 2 pengő. Lencsornád: „A kártyavetés művésze” 1 pengő. Az ösöszek helyegyekben is bekiadhatók. Magyar Könyvkiadó, Budapest, VIII., Kölesy-utca 4.

Személtők, hajszálak, szépségükük garantiált végleges eltávolítása Kovács kozmetikában, VI., Teréz-körút 1.c. E hirdetés felmutatójának engedély.

Léonora játékból, gyönyögből készült virág készítését jutányosan tanítja Hajdu Éva, Erzsébet-körút 2. III. 19. Telefon: 225-555.

Német leánnyal levelezne, lehetőleg Sopron vidékéről, 19 éves úrléány. Leveleket „Eliotheti” jelégére kiadható kérek.

Fizelővöndéget fogadok: Steinmann, Mártonvásár.

23 éves vidéki tanító né levelezne irodalmat kedvelő intelligens férfival, aki levelein át kellemes szórakozást társ is lenne. Leveleket „Bácska” jelégére kiadható kérek.

Fiatal, ökeskereszény, intelligens elvált asszony, irodalmi, társasági gyakorlatl azonnal elhelyezkedne. Másodszor úrhoz is elmenne házelőzetlenül, vagy anélkültesnek 5 éves kislánnyal. Cim: Tóth Józsefné, Budapest, XIV., Gyarmat-u. 49. B. ép. III. 15.

Mimóza világhírű grafológusnál analízis frásból és fényképről. Állandó címe: Pécs, Szent Vince-utca 50. Válaszhang küzöndő.

Nyári elhelyezkedést keresek bármilyen korú gyermek mellé. Német, francia társalgást és korrepetálást vállalok. Leveleket „Gyermekbarát” jelégére kiadható kérek.

Fiatal, németül beszélő, érettségizett tanító né a nyári tartámrá úri családnál gyermekgondozói állást vállal. Leveleket „Lehetőleg hegyes vidéken” jelégére kiadható kérek.

Német taete szünidőre ajánlkozok nyaralóhelyre. Cim: Meinek, Budapest, XIV., Thököly-út 148.

Tarnai Irén címét kérem a Magyar Nők Lapja kiadóhivatalába „János” jelégével megadni.

Elsőrendű gyors- és gépirő, két kereskedelmi szakfolyamot kitűnően végezte, kereskedelmi vállalatnál vagy hasonló pályán elhelyezkedést keres. Vidéken is. Leveleket „Kitűnő munkaeör” jelégére kiadható kérek.

Anyahelyettesnek elmenne kereszényi családroz nyug. tanító né. Leveleket „Julius” jelégére kiadható kérek.

Nyaralni mecnék három hétre kereszényi úri családhoz, hegyes vagy erdős vidékre. Viszonyál vendéllátást ugyanannyi időre bármikor egy személyt, szép, komfortos lakásban. Török Géza, Budapest, Népszínház-utca 19. Telefon: 138-824.

Videki földbírtokos, vagy biztos állású, finomlelkű, magastermelt, 35-45 éves úrlérem ismeretségét keresi 30 éves, igaz feleségnek való, boldogságra való, eszök, szégyen leány. Leveleket „Fészekrakás” jelégére kiadható kérek.

Fiatal özvegy keres két kis gyermekek mellé jólékl. megbízható, szerénygényű, németül beszélő nevelőt, aki a háztartásban is segít és a jó bánásmódot megbeszéli. Fényképek leveleket dr. Toldy Irén, Zalaegerszeg, Wlassics-u. 16. alá kérem, igény megjelölésével.

Szeretnék boldog lenni s mivel fiatal özvegy vagyok, leveleznek 35-40 éves özvegy, áll. tisztviselő. Leveleket „Gyermek nem akadály” jelégére kiadható kérek.

Fü vagy leány levelezőpartnert keresek. Leveleket „Künn lakom én Kisperején” jelégére kiadható kérek.

Felőlös szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.

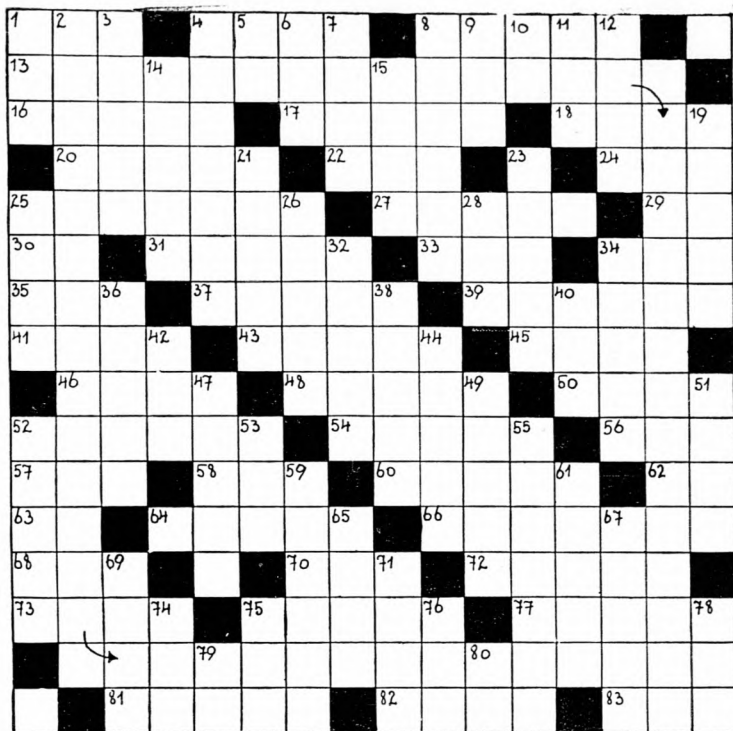
Kéziratokat, kisképek, fényképeket nem adunk vissza és nem örzük meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és közlése tilos. A hirdetés elhelyezésénél semmiféle külön kikötést nem fogadunk el. A Magyar Nők Lapját nyomta a Hungaria Hírlapnyomda R.-T., Budapest, V., Vilmos eszár-út 34. szám, 7775-42.

Felelős: vitéz Bánó Lehel igazgató.

Keresztrejtvény

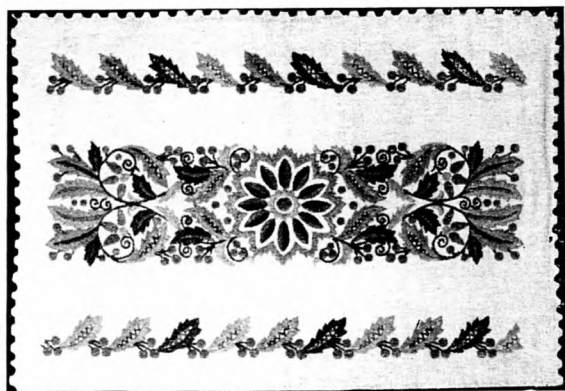
VIZSZINTESEN: 1. Kelet — németül — 4. Kis Katalin (Nagy Katalin is volt!) — 8. Az egyik legnagyobb dán regényíró — 13. Közmondás (másról beszél, mint amiről kérdezik) — 16. A címetalma latin neve (Anona) — 17. Könyvben keresgél — 18. Görög betű — 20. Német gyárváros — 22. Sípós istenség — 24. Latin levegő — 25. Hamis a kártya — 27. E helyen — 29. Kicsinyítőképző — 30. Régi római pénz — 31. Híres francia hangszergyáros — 33. Őr — táviratban — 34. Takar — 35. Tíz — angolul — 37. Híres izlandi politikus. (Ezt nem kell tudnia: Snori) — 39. Olasz szocialista politikus volt — 41. Perzsa lírikus, matematikus — 43. Volt osztrák államférfi — 45. Fínom ital — 46. Földkorszak — 48. Kitűnő eredmény — 50. Csomagolás súlya — 52. Európai nép — 54. Esetleg — 56. Gyilok — 57. Felkiáltás — 58. Súlyos betegség — 60. Meződ — 62. Skálahang — 63. Vidéki megszólítás — 64. Bolgár uralkodó — 66. Neves jogtudós és zenekritikus — 68. Kalapgyár — 70. Bécsi udvar — 72. Üzemi költség — 73. Bibliai férfinév — 75. Úr a szemétdombon — 77. Rikító — németül — 81. Ügynök — franciául — 12. Latin előjáró szó — 83. Nem mögé.

FÜGGŐLEGESEN: 1. Faipari részvény — 2. Jólismert latin szállóige — 3. Kelet-német város — 4. Szatócs — német birtokosban — 5. Arany eleje — 6. Tól — párja — 7. Fundamentum — 8. Pénztári engedély — 9. Testrész — 10. Egyforma betűk — 11. Olasz női név — 12. Elmerengő — 14. Énekek . . . — 15. Örökség-fajta — 19. Újságíró és publicista (Zsolt) — 21. Angol zsargon — 23. Főangyal — 25. Római államférfi — 26. Három — franciául — 28. Műveltetőképző — 32. Bele —

németül — 34. Részlet a menüből. — 36. Delibes-keringő — 38. Bolgár folyó — 40. Piros — németül — 42. A szótőhöz ragaszkodik — 44. Leszakít — 47. Felvidéki vármegye — 49. Sort kerít rá beszéde közben — 51. Híres japán úszóbajnok — 52. Brazíliai állam. — 53. Nein haszon. — 55. Ne

cselekedje — 59. A mag igéje — 61. Neves magyar jogász (Miklós) — 65. Jó idő múlva — 67. Dözsöl — német, feltételes módban (riebe) — 69. Latin korszak — 71. morgana — 74. Fűgg — 75. Állati hím — 76. Disznó tövissel — 78. L. N. É. — 79. Tilhászó — 80. Gábori Tamás.

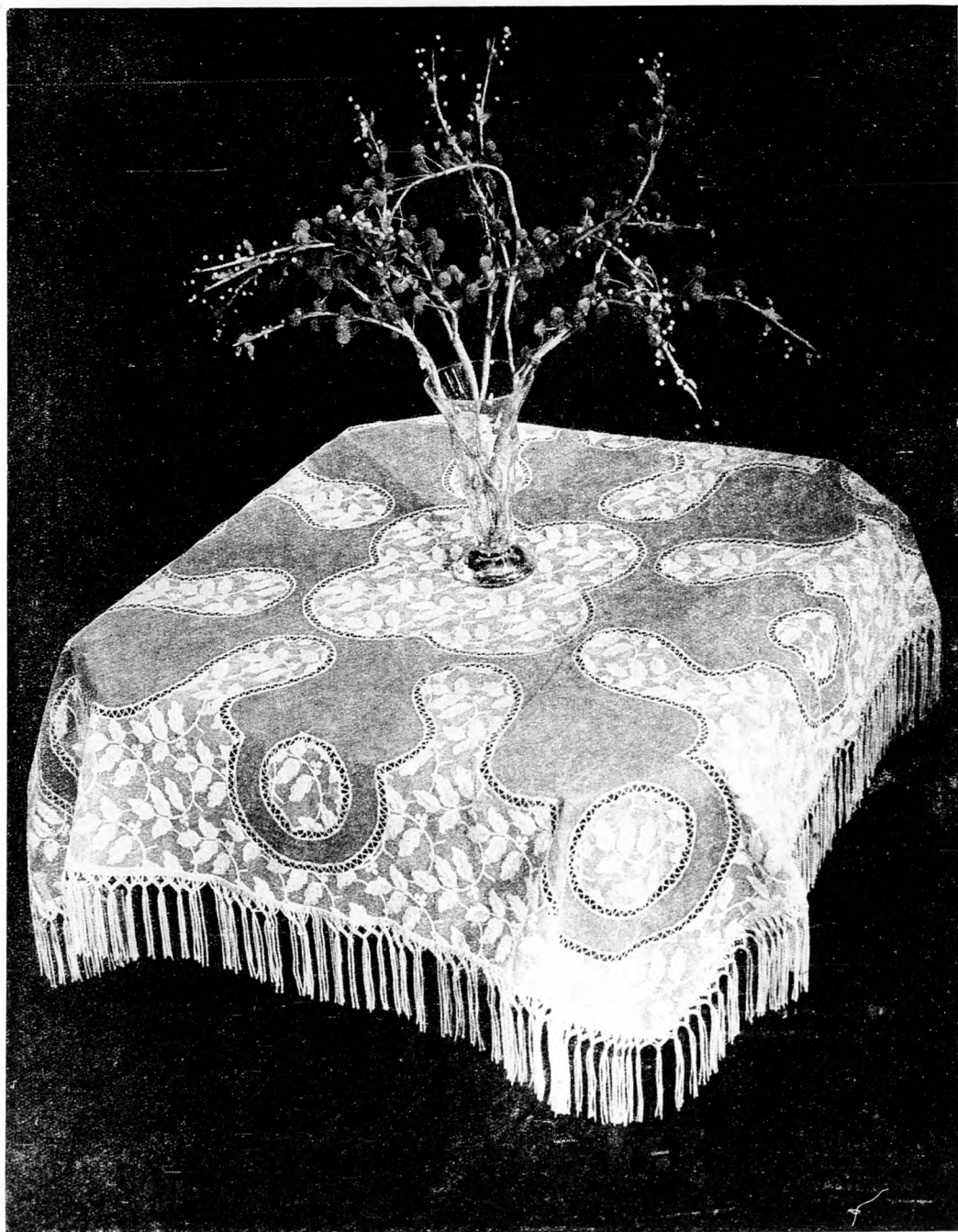
Úrihímzésű párna. Szürke kézimunkavászonra előrajzolva, megkezdve, a kidolgozásához elegendő matt wolga-fonállal és hátlappal együtt, 40×60 cm méretben P 12.80. Megrendelhető a Muskátli Kézimunkaboltban, Budapest, IV. kerület, Régiposta-utca 12. szám és Szeged, Kárász-utca 3. szám. Rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kérjük

Szarvasos gobelin-kép. Cordova-anyagra, művészi előfestéssel, 18×26 cm méretben, a kidolgozásához szükséges mulinóval együtt P 10.—. Megrendelhető 0185-ös szám alatt a Muskátli Kézimunkaboltban, Budapest, IV., Régiposta-utca 12. szám és Szeged, Kárász-utca 3. szám. Rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kérjük

A kézimunkák beszerezhetők a Muskátli Kézimunkaboltban Budapest, IV., Régiposta-utca 12, vagy Szeged, Kárász-utca 3. szám

MAGYAR NŐK LAPJA

Kombinált díszterítő. Síma tüll és hímzett tüll összeállításban, rojt díszítéssel. 100×100 cm méretben teljesen készen 40.—P. Megrendelhető más méretben is a Muskáli Kézimunkaboltban, Bp., IV., Régiposta-u. 12 és Szeged Kárász-u. 3.